

Matias Romppainen
Akseli Välkesalmi

Vuoden 2014 yritysverouudistuksen vaikutukset osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

10.11.2014

Tekijä(t) Otsikko	Matias Romppainen & Akseli Välkesalmi Vuoden 2014 yritysverouudistuksen vaikutukset osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen
Sivumäärä Aika	42 sivua + 3 liitettä 10.11.2014
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja(t)	Lehtori Merja Lindholm
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miten vuoden 2014 yritysverouudistus vaikuttaa osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen. Tutkimuksen teoriaosuudessa selvitettiin tutkimuksen kannalta olennaisia aihekokonaisuuksia, esiteltiin verouudistuksen taustaa ja tavoitteita sekä tutkittiin sen muutoksia osakeyhtiön ja sen osakkaan verotuksessa. Tutkimuksen analyysiosuudessa on havainnollistettu laskuesimerkein verouudistuksen vaikutusta kohdeyrityksen verotukseen hyödyntämällä yrityksen tilinpäätöstietoja.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin laadullista tutkimusmenetelmää. Lähdeaineistona käytettiin alan kirjallisuutta, hallituksen esitystä, lainsäädäntöä, Verohallinnon ohjeistuksia sekä muiden organisaatioiden uutisia ja artikkeleita. Tutkimusaineistona käytettiin kohdeyrityksen tuloslaskelmaa ja tasetta.</p> <p>Vuoden 2014 verouudistuksen tavoitteena oli tukea Suomen talouskasvua, työllisyyttä ja yrittäjyyttä siirtämällä yritysverotuksen painopistettä yhtiön tuloksen verottamisesta kohti osakkaan verottamista. Osakeyhtiön kannalta keskeisin uudistus koski yhteisöverokannan alentamista 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Lisäksi yhteisöveron veropohjaa päätettiin laajentaa poistamalla edustusmenojen osittainen vähennyskelpoisuus ja rajoittamalla yhtiöiden korkovähennysoikeutta. Osakkaan näkökulmasta merkittävimmät uudistukset liittyivät osinko- ja pääomatuloverotukseen. Osinkoverojärjestelmään tehdyt uudistukset koskivat pörssiyhtiöstä ja listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotettavan osuuden nostamista. Pääomatuloverotusta puolestaan kiristettiin alentamalla pääomatuloveron euromääräistä progressiorajaa.</p> <p>Tutkimustulokset osoittivat, että yhteisöverokannan alentaminen kevensi huomattavasti yhtiön tuloksestaan maksettavien verojen määrää. Toisaalta edustusmenojen vähennysoikeuden poistuminen kokonaan ja korkovähennysoikeuden rajoittaminen kompensoivat yhteisöverokannan alentamista lisäämällä verotettavan tulon määrää. Osinko- ja pääomatuloverotukseen liittyvät uudistukset puolestaan kiristivät osakkaan verotusta. Yhteisöverouudistus paransi yhtiön tulosta, mikä mahdollisti suuremman voitonjaon sen osakkaille.</p>	
Avainsanat	verouudistus, verotus, osakeyhtiö, osakas

Author(s) Title Number of Pages Date	Matias Romppainen & Akseli Vålkesalmi The effects of the tax reform 2014 on a limited company and its shareholders' taxation 42 pages + 3 appendices 10 November 2014
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Merja Lindholm, Senior Lecturer
<p>The purpose of the thesis was to examine how the tax reform of 2014 affects the taxation of a limited company and its shareholders. The theoretical part of the study exemplifies the most relevant subjects related to the study, presents the background and the target of the tax reform and examines the changes in taxation of a limited company and its shareholders. In the empirical part of the study calculation examples are made to show the effects of the tax reform, which are based on the profit and loss account and balance sheet of a case company.</p> <p>The research method of thesis was qualitative research. The source material of the study was mainly collected from current literary and legislative proposal and legislation and guidelines of Finnish Tax Administration as well as news and articles of other organizations. The research material consists of the case company's profit and loss account and balance sheet.</p> <p>The target of the 2014 tax reform was to support the country's economic growth, employment and the need for promoting the competitiveness of Finnish companies. The emphasis of corporate taxation was moved from companies' profit to shareholder's taxation. The most relevant change was the reduction of the corporate income tax from 24,5 percent to 20 percent. In addition, the tax base was expanded by removing deductibility of entertainment expenses and by restricting deductibility of interest. From a shareholder's point of view the biggest changes are related to taxation of dividends and capital income taxation. The dividend taxation was tightened by raising the taxable portion of dividend gathered from a listed company and non-listed company. Additionally, the capital income taxation was tightened by reducing capital income's monetary progression limit.</p> <p>The results of the study showed that the reduction of the corporate income tax significantly lightens the taxation of a limited company. Nevertheless, the deduction of entertainment expenses and the restriction of interest deductibility compensate for the reduction of the corporate income tax by increasing the amount of taxable income. The reforms in dividend and capital income taxation tighten the taxation of a shareholder. The study also showed that the corporate income tax reform improves the profit of a limited company, which increases the distribution of profits.</p>	
Keywords	tax reform, taxation, limited company, shareholder

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Taustaa aiheen valinnalle	1
1.2	Opinnäytetyön tavoite	1
1.3	Tutkimusmenetelmä ja aiheen raja	2
1.4	Lähdeaineisto ja käsitteet	2
2	Osaakeyhtiön ja osakkaan verotus	4
2.1	Osaakeyhtiön verotus	4
2.2	Verotettavan tulon muodostuminen	5
2.3	Veronalaiset ja verovapaat tulot	6
2.4	Vähennyskelpoiset ja vähennyskeltottomat menot	6
2.5	Osakkaan verotus	7
2.5.1	Osaakeyhtiön nettoarallisuus	8
2.5.2	Osakkeen matemaattisen arvon laskeminen	9
2.6	Varojenjak	9
2.6.1	Varojenjak	9
2.6.2	Svop-rahastosta tapahtuva varojenjak	10
2.6.3	Osingonjaon verotus	11
3	Vuoden 2014 verouudistus	12
3.1	Verouudistuksen tavoitteet	12
3.2	Yhteisöverouudistus	13
3.3	Pääomatuloverouudistus	16
3.4	Osinkoverouudistus	16
3.4.1	Luonnollisen henkilön saama osink	16
3.4.2	Listaamattoman yhtiön saama osink	17
3.5	Svop-rahastosta tapahtuvan varojenjaon muutokset	17
3.6	Korkovähennysoikeuden rajoitus	18
3.7	Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistaminen	19
3.8	Peitelty osink	20
4	Tutkimus	21
4.1	Kohdeyhtymän esittely	21
4.2	Kohdeyhtymän verotukseen vaikuttavat verouudistukset	21
4.2.1	Yhteisöverokanta	22

4.2.2	Korkomenojen vähennyskelpoisuus	23
4.3	Kohdeyrityksen osakkaan verotukseen vaikuttavat verouudistukset	25
4.3.1	Luonnollisen henkilön saama osinko pörssiyhtiöstä	25
4.3.2	Luonnollisen henkilön saama osinko listaamattomasta yhtiöstä	27
5	Tutkimustulokset ja johtopäätökset	34
5.1	Yhteenveto tutkimustuloksista	34
5.2	Johtopäätökset vuoden 2014 verouudistuksesta	37
5.3	Itsearviointi	37
	Lähteet	40
	Liitteet	
	Liite 1. Kohdeyrityksen tuloslaskelma	
	Liite 2. Kohdeyrityksen tase	
	Liite 3. Yhteisöverokannan kehitys	

1 Johdanto

1.1 Taustaa aiheen valinnalle

Valtioneuvosto päätti 21. päivä maaliskuuta 2013 merkittävästä yritysverouudistuksesta, joka tuo muutoksia osakeyhtiöiden, osuuskuntien ja henkilöyhtiöiden verotukseen vuonna 2014. Verouudistus perustuu hallituksen esitykseen HE 185/2013, jossa ehdotettiin muutettavaksi pääasiassa tuloverolakia ja elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia. Keskeisimmät muutokset liittyvät yhteisöverokannan alenemiseen, pääomatuloveron progression kiristymiseen sekä elinkeinotoiminnan, osinkotulon ja vapaan oman pääoman rahastosta tapahtuvan varojenjaon verotukseen. Verouudistukset tulivat voimaan vuoden 2014 alusta ja niitä sovelletaan pääsääntöisesti vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa.

Tutkimuksen aiheena on vuoden 2014 verouudistusten vaikutus osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen. Aiheen valintaan olemme päätyneet siksi, että verouudistus koskettaa erityisesti osakeyhtiöitä ja osakkeenomistajia. Valtioneuvosto on linjannut esityksessään, että uudistuksen keskeisimpänä tavoitteena on siirtää yritysverotuksen painopistettä yhtiön tuloksen verottamisesta kohti osakkaan tulojen verotusta. Lisäksi aihe on vielä tätä opinnäytetyötä kirjoittaessa ajankohtainen ja suurin osa muutoksista on voimassa myös vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa. Koemme, että tutkimuksesta on hyötyä kaikille yritysverotuksen parissa työskenteleville ja aiheesta kiinnostuneille ihmisille sekä opiskelijoille.

1.2 Opinnäytetyön tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten vuoden 2014 alusta voimaan tulleet verouudistukset vaikuttavat osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen. Tutkimusta varten olemme valinneet kohdeyritykseksi suomalaisen pörssiyhtiön, jonka julkisia tilinpäätöstietoja hyödynnämme verouudistusten vaikutusten selvittämiseksi. Tilinpäätöstietojen pohjalta olemme laatineet erilaisia laskuesimerkkejä, joiden avulla havainnollistamme osakeyhtiölle ja osakkaalle koituvia veroseuraamuksia.

Tavoitteena on myös selvittää, miten verotuksen painopiste muuttuu verouudistuksen myötä. Toisin sanoen pyrimme tutkimaan, hyötyykö osakeyhtiö tai osakas millään tavoin verouudistuksesta. Lisäksi selvitämme, vastaako uudistus niihin tavoitteisiin, joita sille asetettiin hallituksen esityksessä.

1.3 Tutkimusmenetelmä ja aiheen rajaus

Tutkimusmenetelmänä käytämme kvalitatiivista eli laadullista menetelmää, joka sopii aiheeseen parhaiten. Kvalitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan todellisen elämän kuvaamista, siinä pyritään tutkimaan kohdetta kokonaisvaltaisesti. Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on löytää tai paljastaa tosiasioita, ei todentaa jo olemassa olevia väittämiä. Yksi periaate kvalitatiivisessa tutkimuksessa on aineiston monitahoinen ja yksityiskohmainen tarkkailu. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2008, 157.) Tutkimalla yksittäistä tapausta tarpeeksi huolellisesti, saadaan selville, mikä ilmiössä on merkittävää ja toistuu usein yleisellä tasolla (Hirsjärvi ym. 2008, 177).

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tutkimme osakeyhtiön ja osakkaan verotukseen liittyvää teoriaa, joka pohjautuu lainsäädäntöön. Lisäksi käymme läpi vuoden 2014 verouudistuksen taustoja ja tavoitteita sekä tutkimme, kuinka osakeyhtiön ja osakkaan verotus muuttuu vuodesta 2014 alkaen. Tutkimusosuudessa puolestaan havainnollistamme kohdeyrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta tehtyjen laskuesimerkkien avulla, kuinka verotus käytännössä muuttuu.

Olemme rajanneet opinnäytetyön koskettamaan vain osakeyhtiötä ja osakkaita. Henkilöverotusta käsittelemme vain siltä osin kuin se koskettaa pääomatuloverotusta. Tässä opinnäytetyössä emme ota kantaa ansiotuloverotukseen. Rajaus on välttämätön, jotta tutkimus pysyy selkeänä ja ymmärrettävänä. Pystymme näin keskittymään tarkasteltaviin asioihin syvällisemmällä tasolla.

1.4 Lähdeaineisto ja käsitteet

Tutkimuksen lähdeaineisto koostuu alan kirjallisuudesta, hallituksen esityksestä 185/2013, verotusta koskevasta lainsäädännöstä, Verohallinnon ohjeistuksista sekä verotuksen intressipiiriin kuuluvien organisaatioiden uutisista ja tiedotteista. Aiheemme

ajankohtaisuuden vuoksi olemme hyödyntäneet pääasiassa Internet-lähteitä ajantasaisen tiedon hankkimiseksi. Tutkimusaineistona käytämme myös kohdeyrityksen viimeksi päättyneen tilikauden tuloslaskelmaa ja tasetta (ks. liite 1 ja 2) sekä niiden pohjalta tehtyjä laskuesimerkkejä.

Seuraavaksi käymme lyhyesti läpi opinnäytetyössä käytettäviä käsitteitä, jotka koemme tarpeelliseksi selvittää tutkimuksessa käsiteltävien aihekokonaisuuksien ymmärtämiseksi:

Valtioneuvosto eli Suomen hallitus on pääministerin ja ministereiden muodostama yleistä hallintovaltaa käyttävä toimielin, jolla on asetuksenanto- ja päätösvaltaa laissa säädetyissä asioissa (Perustietoa valtioneuvostosta 2014).

Hallituksen esityksellä tarkoitetaan lainsäädäntöaloitetta, joka tulee useimmiten eduskunnassa vireille hallituksen esityksellä. Toinen tapa on kansanedustajan tekemä lakialoite. (Suomen perustuslaki 1999, 6 luku 70 §.)

Julkisesti noteeratulla yhtiöllä tarkoitetaan osakeyhtiötä, jonka osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena esimerkiksi arvopaperipörssissä (Tuloverolaki 1992, 33 a §). Tutkimuksessa käytämme julkisesti noteeratusta yhtiöstä nimeä **pörssiyhtiö**.

Muulla kuin julkisesti noteeratulla yhtiöllä tarkoitetaan osakeyhtiötä, jonka osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena (Osakeyhtiölaki 2006, 1 luku 1 § 2 momentti). Tutkimuksessa käytämme tällaisesta yhtiöstä nimeä **listaamaton yhtiö**.

Osakkaalla tai osakkeenomistajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai osakeyhtiötä, joka omistaa osakeyhtiön osakkeita. Osakkeenomistajat käyttävät ylintä päätösvaltaa yhtiökokouksessa. (Taloussanakirja 2014.)

Yhteisöverolla tarkoitetaan osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen tulosta maksettavaa veroa. Verotettava tulo lasketaan vähentämällä veronalaisista tuloista vähennyskelpoisten menojen määrä. Yhteisöveroa maksetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille. (Yhteisövero 2014.)

Osingolla tarkoitetaan osakeyhtiön osakkailleen maksamaa voitto-osuutta. Osingonjasta päättää yhtiökokous ja se perustuu yhtiön viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen. (Osingot 2014.)

Tilikaudella tarkoitetaan ajanjaksoa, joka on normaalista 12 kuukautta. Tilikauden enimmäispituus on kuitenkin 18 kuukautta. (Kirjanpitolaki 1997, 1 luku 4 §.)

Verovuodella tarkoitetaan yleensä kalenterivuotta tai vaihtoehtoisesti yhtä tai useampaa tilikautta, jotka ovat päättyneet kalenterivuoden aikana. Veroa maksetaan tuloksesta, joka on saatu verovuonna. (Laki verotusmenettelystä 1995, 1 luku 3 §.)

2 Osakeyhtiön ja osakkaan verotus

Tässä luvussa selvitetään, kuinka osakeyhtiötä ja sen osakasta verotetaan Suomen lainsäädännön mukaan. Luvussa käsitellään aihekokonaisuuksia, jotka ovat merkityksellisiä tutkimuksen kannalta.

2.1 Osakeyhtiön verotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, jonka saama tulo verotetaan osakeyhtiön tulona. Yksittäisen osakkaan verotukseen se ei kuitenkaan vaikuta. Osakeyhtiö maksaa verotettavasta tulostaan yhteisöveroa 20 prosenttia vuonna 2014. (Tomperi 2014, 45.)

Osakeyhtiön tuloa verotetaan tulolähteittäin, joita osakeyhtiöllä voi olla kolme: elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde ja henkilökohtaisten tulojen tulolähde. Tulolähde määrittää sen, minkä lain mukaan verotettava tulo lasketaan. Osakeyhtiön harjoittama elinkeinotoiminta muodostaa yhden tulolähteen, jolloin verotettavan tulon laskemisessa sovelletaan elinkeinoverolakia. Näin ollen tulolähdejaon tarkoituksena on pitää eri taloudelliset toiminnot erillisinä laskentayksikköinä. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 2 §; Tomperi 2014, 29.)

Elinkeinotoiminnan tulolähteen lisäksi osakeyhtiöllä voi olla samanaikaisesti useita tulolähteitä, esimerkiksi henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluvia tuloja. Henkilökohtai-

seen tulolähteeseen kuuluvia ja tuloverolain mukaan verotettavia tuloja voi syntyä esimerkiksi kiinteistönvuokrauksesta ulkopuoliselle sekä sijoitustoiminnasta saaduista osinko- ja korkotuotoista, jotka eivät liity elinkeinotoimintaan. (Tomperi 2014, 75; Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta. 2013.)

2.2 Verotettavan tulon muodostuminen

Elinkeinotoiminnan tulos lasketaan verovuodelle jaksettujen veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Lopullinen verotettava tulo saadaan kunkin tulolähteen kohdalla erikseen siten, että verovuoden verotettavasta tulosta vähennetään aikaisempien verovuosien vahvistetut tappiot. Lopullisesta verotettavasta tulosta suoritetaan yhteisövero. (Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. 2013.)

Tappiontasaus toimitetaan pääsääntöisesti tulolähteittäin, eli toisin sanoen elinkeinotoiminnan tappiota voidaan vähentää ainoastaan myöhemmin verovuosina syntyvästä elinkeinotoiminnan tulosta. Osakeyhtiön verotuksessa tappiot voidaan vähentää seuraavan 10 verovuoden aikana samassa tulolähteessä syntyvästä verotettavasta tulosta. Tappion vähennysoikeuden voi kuitenkin menettää, jos yli puolet yhtiön osakkeista on vaihtanut omistajaa tappiovuoden aikana. Omistajanvaihdoksesta huolimatta osakeyhtiön on mahdollista hakea poikkeuslupaa tappion vähentämiselle. (Tomperi 2014, 77; Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. 2013.)

Kuvio 1 havainnollistaa laskelman avulla, kuinka kirjanpidon tuloksesta päästään lopulliseen verotettavaan tuloon.

+ / -	tuloslaskelman voitto/tappio
+	tuloverot
+	kuluiksi kirjatut vähennyskelvottomat menot
-	tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot
+ / -	jaksotuksesta johtuvat erot
+ / -	muut oikaisut
<hr/>	
=	verovuoden verotettava tulo
-	vahvistetut tappiot
<hr/>	
=	lopullinen verotettava tulo

Kuvio 1. Elinkeinotoiminnan verotettavan tulon muodostuminen (Tomperi 2014, 77).

2.3 Veronalaiset ja verovapaat tulot

Elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot ovat veronalaisia (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 4 §). Veronalaisia tuloja ovat muun muassa kaikki vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuudesta saadut luovutushinnat sekä vuokraamisesta, työn tai palvelun suorittamisesta saadut korvaukset. Näiden lisäksi elinkeinotoiminnan tulolähteeseen luetaan kulloinkin voimassa olevan verolainsäädännön mukaan osa elinkeinoon kuuluvien osakkeiden osinkotuloista, korot ja muut tulot sekä liikkeen tai ammatin tai niihin kuuluvan omaisuuden, oikeuden tai etuuden vuokraamisesta saadut korvaukset. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 5 §.)

Elinkeinotoiminnan verovapaita tuloja ovat muun muassa käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitot, yhtymistä saadut voitto-osuudet, pääomansijoituksina saadut suoritukset sekä yhteisöjen saamat osinkotulot tietyin edellytyksin. Osinkojen verovapaus riippuu siitä, onko osingon jakajana ja saajana pörssiyhtiö vai listaamaton yhtiö. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 6 a §.)

2.4 Vähennyskelpoiset ja vähennyskelvottomat menot

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot ja menetykset ovat vähennyskelpoisia verotuksessa riippumatta siitä, tuottaako meno tosiasiaassa tuloa vai ei. Pääasia on, että meno on syntynyt vakaassa tulonhankkimis- ja säilyttämistarkoituksessa. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 7 §; Tomperi 2014, 87.) Vähennyskelpoisia menoja

ovat esimerkiksi vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden hankintamenot sekä elinkeinotoiminnasta johtuneet palkat, henkilösivumenot, vuokrat ja mainosmenot (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 8 §; Tomperi 2014, 89).

Vähennyskelvottomia menoja ei saa vähentää verotuksessa, koska ne eivät johdu tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä. Tällaisia menoja ovat muun muassa verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot siltä osin kuin meno ylittää verovapaan tulon. Vähennyskelpoiseksi katsotaan tällöin verovapaan tulon ylittävä osuus menoista. Pääomansijoituksiin rinnastettavat liittymismaksut ovat myös vähennyskelvottomia, jos ne palautetaan verovelvolliselle tämän luopuessa liittymismaksun tuomasta edusta. Näiden lisäksi esimerkiksi sakot, pysäköintivirhemaksut ja muut sanktionluonteiset seuraamusmaksut, konsernituki, edustusmenot sekä lahjukset luetaan vähennyskelvottomiin menoihin. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 16 §; Tomperi 2014, 95–96.)

2.5 Osakkaan verotus

Luonnollisen henkilön saamat osingot ovat osittain veronalaista ja verovapaata tuloa. Veronalaiset osinkotulot jaetaan joko pääomatuloon tai ansiotuloon riippuen siitä, onko osinkoa jakava yhtiö pörssiyhtiö vai listaamaton yhtiö. Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotukseen vaikuttavat osakeyhtiön nettovarallisuus ja luonnollisen henkilön omistamien osakkeiden matemaattinen arvo. (Tomperi 2014, 45–46.)

Kun osingonsaajana on osakeyhtiö, sille jaettava osinkoa ei jaeta pääomatuloon ja ansiotuloon. Pörssiyhtiö saa osingon verovapaana, kun osingonjakajana on toinen pörssiyhtiö. Samalla tavalla listaamaton yhtiö saa verovapaana osingon, jos osingon jakaa toinen listaamaton yhtiö. Pörssiyhtiön saama osinko on myös verovapaata, vaikka jakajana olisi listaamaton yhtiö. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 6 a §; Tomperi 2014, 52; Tomperi 2013, 50.)

Listaamattoman yhtiön saama osinko on kokonaan verovapaata tuloa, jos se omistaa vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan pörssiyhtiön osakkeista. Jos omistusosuus on alle 10 prosenttia, osinko on kokonaan veronalaista tuloa. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 6 a §; Tomperi 2014, 52.)

2.5.1 Osakeyhtiön nettovarallisuus

Osakeyhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Netto-varallisuuden laskennassa otetaan huomioon kaikkien eri tulolähteiden piiriin kuuluvat varat ja velat. (Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta. 2013.)

Yhtiön varoihin luetaan käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Laskennallisia verosaamisia ei kuitenkaan lueta yhtiön varoihin. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 2 §.)

Rahoitusomaisuus arvostetaan nimellisarvoon ja muu rahoitusomaisuus hankintameno, kun myyntisaamisista on vähennetty luottotappiot ja muista saamisista lopulliset arvonalentumiset. Vaihto-omaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno ja sijoitusomaisuuden kohdalla hankintamenon ja arvonkorotuksen yhteismäärä, joista molemmista on tehty epäkuranttiusvähennys. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 3 §.)

Käyttöomaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa, arvostetaan poistamatta olevaan hankintamenoon verovuoden päättyessä. Käyttöomaisuuteen kuuluva kiinteistö, rakennus ja rakennelma arvostetaan kuitenkin verovuotta edeltävän vuoden vertailuarvoon, jos se on suurempi kuin poistamaton hankintameno. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 3 §.)

Myös muuhun kuin vaihto- tai sijoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit arvostetaan vertailuarvoon, jos se on niiden yhteenlaskettua poistamatonta hankintamenoa suurempi (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 3 §). Pörssiyhtiön arvopaperin vertailuarvo on 70 prosenttia arvopaperin tilinpäätöspäivän noteerauksesta, kun taas listamattoman yhtiön osakkeen vertailuarvo lasketaan osakkeen matemaattisen arvon perusteella. Vertailuarvo saadaan vähentämällä nettovarallisuudesta tilikaudelta jaettavaksi päätetty osinko ja jakamalla uusi nettovarallisuus osakkeiden lukumäärällä. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 4–5 §.)

Yhtiön velkoihin luetaan taseen vastattaviin vieraaksi pääomaksi merkityt erät. Myös pääomalaina katsotaan velaksi silloin, kun se on luonteeltaan vierasta pääomaa. Laskennallisia verovelkoja ei pidetä velkana. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 2 §.) Velat arvostetaan nimellisarvoon, mutta jos velka on sidottu indeksiin

tai muuhun vertailuperusteeseen, velan arvona pidetään muuttuneen vertailuperusteen mukaista arvoa (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2005, 2 luku 8 §).

2.5.2 Osakkeen matemaattisen arvon laskeminen

Osakkeen matemaattinen arvo selvitetään silloin, kun osingonsaajana on luonnollinen henkilö ja osinko saadaan listaamattomasta yhtiöstä. Matemaattinen arvo lasketaan jakamalla yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukainen tarkistettu nettovarallisuus yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. (Tomperi 2014, 46; Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. 2014.)

Jos esimerkiksi yhtiön tilikausi on päättynyt 31.12.2013 ja osinkoa on päätetty jakaa vuoden 2014 aikana, osakkeen matemaattinen arvo lasketaan tilinpäätöksen 31.12.2013 mukaan. Jos tilikausi olisi päättynyt 31.3.2014 ja osinko olisi ollut nostettavissa kesäkuussa 2014, matemaattinen arvo laskettaisiin edeltävän vuoden eli 31.3.2013 päättyneen tilinpäätöksen perusteella. Näin ollen osakkaan saama osinko verotetaan sen verovuoden tulona, jolloin osinko on ollut nostettavissa. (Tomperi 2014, 46–47; Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. 2014.)

2.6 Varojenjako verotuksessa

Yritysten varojenjako jaotellaan verotuksessa käytännössä kahteen eri muotoon: henkilöyhtiöihin ja yksityisliikkeisiin sekä toisaalta osakeyhtiöihin. Osakeyhtiöt ovat itsenäisesti verovelvollisia, kun taas osakkeenomistajia voidaan verottaa vain, jos yritys jakaa voittoa osakkeenomistajille. Osakeyhtiössä voittoa verotetaan käytännössä kahteen kertaan, kun otetaan huomioon, että osinko on saajalleen veronalaista tuloa. Yksityisliikkeet ja henkilöyhtiöt eivät ole itsenäisesti verovelvollisia, vaan niiden kohdalla tulot verotetaan omistajan tuloina vaikka tuloja ei olisi jaettu omistajille. (Tomperi 2014, 65.)

2.6.1 Varojenjako osakeyhtiössä

Osakeyhtiölaissa määritellään millä tavoin osakeyhtiö voi jakaa varojaan osakkeenomistajilleen. Yleisin tapa on jakaa varoja voitonjaosta osinkoina tai vapaan oman pääoman rahastosta. Toinen vaihtoehto on osakepääoman alentaminen, jota on kuitenkin laissa tarkkaan säädetty eikä osakepääomaa voi alentaa alle minimirajan, joka pörssiyhtiössä

on 80 000 euroa. Varoja voidaan myös jakaa omia osakkeita hankkimalla ja lunastamalla. Neljäs vaihtoehto on yhtiön purkaminen ja rekisteristä poistaminen. (Osakeyhtiölaki 2006, 13 luku 1 §.)

Jos osakkeenomistajat antavat suostumuksensa, voidaan vapaa oma pääoma jakaa muullakin tavalla. Yhtiö ei kuitenkaan saa tehdä sellaista liiketapahtumaa, joka vähentää sen varoja tai lisää velkoja ilman liiketaloudellista perustetta. Tällaista menettelyä pidetään laittomana varojenjakona. Jos varojenjaosta päätettäessä tiedetään tai tulisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai sen partaalla, niin varoja ei saa jakaa. Varojen jakaminen tapahtuu aina viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen pohjalta, joskin aina on otettava huomioon mahdolliset muutokset yrityksen taloudellisessa asemassa, jotka ovat tapahtuneet tilinpäätöksen laadinnan jälkeen. (Tomperi 2014, 67.)

2.6.2 Svop-rahastosta tapahtuva varojenjakko

Svop tarkoittaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa, mihin voi tehdä vapaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen antamatta vastineeksi osakkeita. Svop-rahastoon kirjataan yleensä osakkeen merkintämaksu, mutta sinne voi merkitä varallisuutta vaikka se ei liittyisi osakeantiin tai osakkeen antamiseen. Svop-rahastoon voi tehdä sijoituksia muutkin kuin osakkeenomistajat. (Ossa 2011, 97.)

Svop-rahastoon voidaan merkitä se osa merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan tai vieraaseen pääomaan. Lisäksi sinne voidaan laittaa muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muihin rahastoihin. Svop-rahastoon on myös mahdollista tehdä suora sijoitus, joka tarkoittaa varojen sijoittamista yritykseen ilman mitään vastiketta. Svop-rahastoon sijoitettaessa ei voi tehdä sellaista sopimusta, mikä takaisi sijoituksen takaisinmaksun tai vastikkeellisuuden, koska tällöin olisi kyse velasta, joka kuuluu taaseessa vieraaseen pääomaan. (Ossa 2011, 98.)

Kun svop-rahastoon tehdään sijoitus, sitä ei tarvitse rekisteröidä, koska se ei vaikuta yrityksen osakepääomaan. Rekisteriin ei muutenkaan merkitä muitakaan vapaan oman pääoman rahastoja. (Ossa 2011, 98.) Tämä tarkoittaa, että yhtiön johdon tulee pitää huolta varojen siirtymisestä yhtiöön, koska se kuuluu yhtiön johdon huolellisuusvelvoitteen piiriin (Osakeyhtiölaki 2006, 1 luku 8 §).

Kun osakeyhtiö tekee varojenjakopäätöksen, siinä pitää kertoa, onko kyseessä osingonjako vai pääoman palauttaminen jostakin vapaan oman pääoman rahastosta. Svop-rahastoon voi kertyä varallisuutta monesta eri lähteestä. Sinne voi esimerkiksi merkitä osakkeiden ja optio-oikeuksien merkintähintoja, omien osakkeiden luovutuksesta saadut rahat tai osakkeenomistajan sijoituksen yhtiöön, joskin sijoituksen tulee olla vastikkeeton. Yrityksillä on ollut myös mahdollista siirtää edellisten tilikausien voittojakin vapaan oman pääoman rahastoihin. Kaupparekisteri-ilmoitusta ei tarvitse tehdä, kun yritykset siirtävät varallisuutta svop-rahastoon, joten sitä on melko vaivatonta käyttää. (Tomperi 2014, 69.)

2.6.3 Osingonjaon verotus

Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen, jota verotetaan kertyneestä tuloksesta. Osakkaita taas verotetaan yhtiön jakamista varoista. Tämä tulo verotetaan osinkona tai osakkeiden luovutuksesta saatuna tulona. Osakeyhtiön jakaessa osinkoa jakokelpoisista voittovaroista, ei ole väliä, ovatko voittovarat tulleet yhtiölle veronalaisista vai verovapaista tuloista. (Tomperi 2014, 67.)

Osingonjako perustuu viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen (Osakeyhtiölaki, 13 luku, 3 §). Tilinpäätöksen ei kuitenkaan tarvitse olla viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, koska osinkoa on mahdollista jakaa viimeksi päättyneen tilikauden ja osakeyhtiölain mukaisen yhtiökokouksen välissä. On myös mahdollista tehdä niin sanottu välisosinko eli jakaa voittoa meneillään olevalta tilikaudelta. (Tomperi 2014, 67.)

Osingonsaajalle ei ole verotuksen näkökulmasta mitään väliä sillä, onko jaettu osinko saatu päättyneeltä vai kulumassa olevalta tilikaudelta. Luonnollisen henkilön saama osinko on sen verovuoden tuloa, jona se on mahdollista nostaa. Osingonsaajan verotuksessa osinko jakautuu pääomatulon ja verovapaan tulon osiin. Jakaumia selvittäessä tulee ottaa huomioon jakajayhtiöiden päättyneen tilikauden jaetut osingot sekä kuluvalta tilikaudelta jaetut osingot. (Tomperi 2014, 68.)

3 Vuoden 2014 verouudistus

3.1 Verouudistuksen tavoitteet

Vuoden 2014 verouudistuksen tavoitteena on tukea Suomen talouskasvua, työllisyyttä ja yrittäjyyttä keventämällä yritysverotusta ja siirtämällä sen painopistettä yhtiön tuloksen verotuksesta kohti osakkaan verotusta. Sitä varten hallitus päätti alentaa yhteisöverokantaa 24,5 prosentista 20 prosenttiin, joka on suomalaisten yritysten kannalta merkittävin uudistus. Muutoksella pyritään parantamaan verojärjestelmän kansainvälistä kilpailukykyä ja kannustamaan yrityksiä sijoittumaan ja investoimaan Suomeen. Tällä tavoin luodaan edellytyksiä talouskasvun vauhdittumiselle ja estetään kotimaisten yritysten veropako matalamman verotuksen maihin. (HE 185/2013.)

Yhteisöverokannan alentamisen lisäksi hallitus päätti poistaa edustusmenojen vähennyskelpoisuuden kokonaan ja rajoittaa osakeyhtiöiden korkovähennysoikeutta. Näiden toimenpiteiden myötä yritysveropohja laajenee. Osinko- ja pääomatuloverotukseen kohdistuu myös merkittäviä muutoksia, jotka koskettavat ennen kaikkea osakeyhtiön osakkaita.

Taulukossa 1 esitetään osakeyhtiön verotusta koskevat vuoden 2014 verouudistukset sekä vertailutiedot vuodelta 2013.

Taulukko 1. Osakeyhtiötä koskevat verouudistukset (HE 185/2013).

Uudistus	2014	2013
Yhteisövero	20 %	24,5 %
Edustusmenojen vähennysoikeus	0 %	50 %
Nettokorkomenojen vähennyskelpoinen osuus oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta, kun nettokorkomenot ylittävät 500 000 €	25 %	30 %
Listamattoman yhtiön pörssiyhtiöltä saaman osingon veronalainen osuus, kun omistusosuus on alle 10 %	100 %	75 %

Taulukossa 2 esitetään osakkaan verotusta koskevat vuoden 2014 verouudistukset sekä vertailutiedot vuodelta 2013.

Taulukko 2. Osakasta koskevat verouudistukset (HE 185/2013).

Uudistus	2014	2013
Pääomatuloverotuksen progres- sioraja	40 000 €	50 000 €
Pörssiyhtiöstä saadun osingon ve- ronalaisen pääomatulon osuus	85 %	70 %
Listaamattoman yhtiön osakkeelle lasketun matemaattisen arvon vuo- tuinen tuotto prosentti	8 %	9 %
Enimmäismäärä vuotuiselle tuotolle	150 000 €	60 000 €
Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon veronalaisen pääomatulon osuus siltä osin kuin osingon määrä vastaa vuotuista tuottoa	25 %	0 %
Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon veronalaisen pääomatulon osuus osingon ylittäessä euromää- räisen tuoton	85 %	70 %
Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon veronalaisen ansiotulon osuus osingon ylittäessä vuotuisen tuotto prosentti	75 %	70 %

3.2 Yhteisöverouudistus

Yhteisöverokanta aleni 24,5 prosentista 20 prosenttiin vuoden 2014 alusta lähtien. Vanhaa 24,5 prosentin yhteisöverokantaa kuitenkin sovelletaan, jos tilikautta on 21.3.2013 tai sen jälkeen pidennetty vuoden 2014 puolelle. Muussa tapauksessa yhteisövero lasketaan nykyisen 20 prosentin mukaan sellaiselta tilikaudelta, joka päättyy vuonna 2014. (Vuoden 2014 yritysverotuksen muutoksiin täsmennyksiä. 2013.)

Yhteisöverokannan alentamisen taustalla on kansainvälinen kehityssuunta yhteisöjen tuloverotuksessa, mikä johtuu kiristyneestä verokilpailusta valtioiden välillä. Tällä toimenpiteellä valtiot ovat pyrkineet turvaamaan kansainvälisen kilpailukykynsä. EU:n jäsenmaiden yhteisöverokannat ovat laskeneet vuosina 1995–2013 noin 12,3 prosenttiyksiköllä 23 prosenttiin, vaikkakin verokannoissa on EU-maiden kesken edelleen merkittävää vaihtelua. Uusissa jäsenmaissa yhteisöverokannat ovat matalimpia, esimerkiksi Bulgariassa ja Kyproksella verokanta oli 10 prosenttia vuonna 2013. Ranskassa yhteisöverokanta oli korkein 36,1 prosenttiyksiköllä. (HE 185/2013.)

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) verotietokannasta puolestaan selviää, että OECD:n jäsenmaiden keskimääräinen yhteisöverokanta oli noin 25,5 prosenttia vuonna 2013. Vuonna 2000 se oli keskimäärin peräti 32,3 prosenttia. Vuosina 2000–2013 yhteisöverokantaansa ovat pudottaneet yli 10 prosentilla muun muassa Saksa, Alankomaat, Irlanti, Kreikka ja Kanada. Suomi pudotti vastaavassa ajassa yhteisöverokantaansa viidellä prosentilla. Vuonna 2013 OECD:n jäsenmaiden korkean yhteisöverokanta 39,1 prosenttia oli Yhdysvalloissa, kun taas matalin verokanta 12,5 prosenttia oli Irlannissa. (HE 185/2013.)

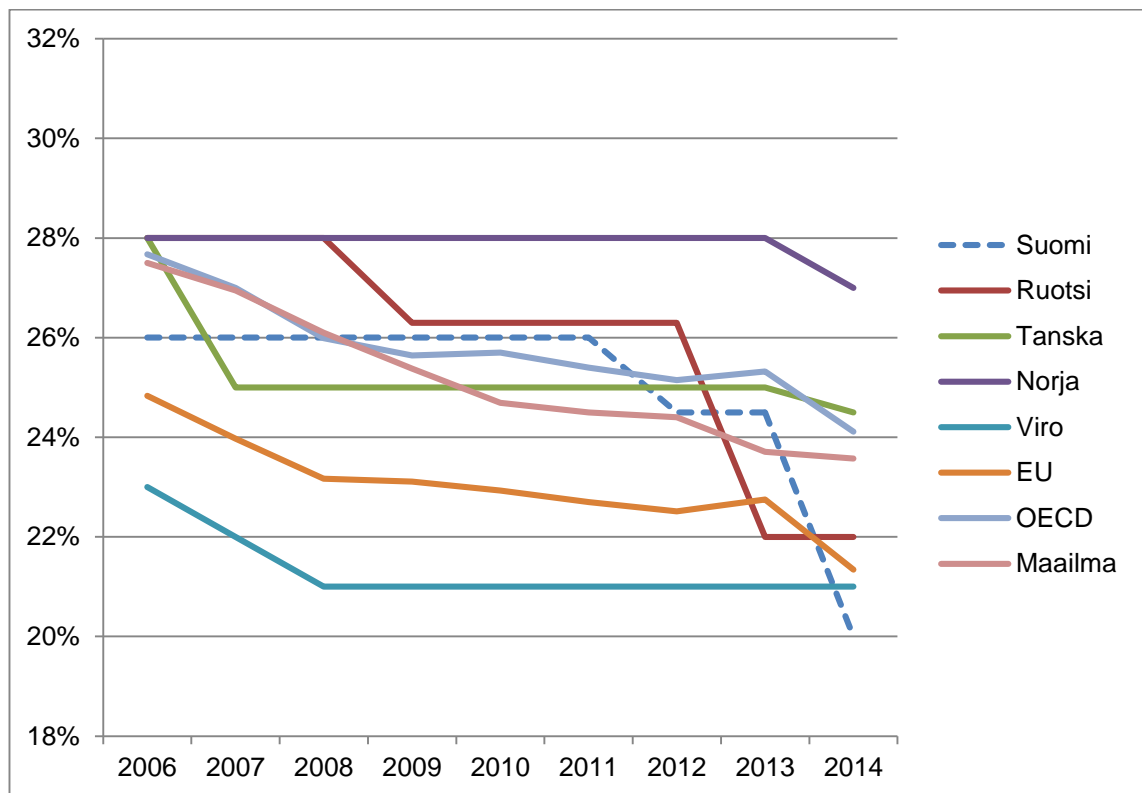
EU-alueella yhteisöverokannan alentaminen on johtanut pienempään tuottoon verotuksessa, jota on pyritty kompensoimaan veropohjan laajentamisella. Viime vuosina yhteisöverokannan alentuminen on kuitenkin hidastunut EU-maissa, mihin on vaikuttanut osaltaan euroalueen talouskriisi. (HE 185/2013.)

Vuonna 2013 Suomen yhteisöverokanta oli vielä yksi korkeimmista verrattuna Itämeren alueen maihin. Ainoastaan Saksalla, Norjalla ja Tanskalla oli korkeampi verokanta. Puolalla, Venäjällä, Ruotsilla ja Baltian mailla oli alhaisempi yhteisöverokanta. Vuonna 2014 Suomen yhteisöverokanta on matalampi kuin EU:n ja maailman keskiarvo, mutta edelleen korkeampi kuin muutamassa Itämeren alueen maassa. (Corporate tax rates tables 2014.)

Liettuassa ja Latviassa yhteisöverokanta on ollut vuosikausia 15 prosenttia ja Puolassa 19 prosenttia. Venäjällä veroprosentti on ollut 20 prosenttia vuodesta 2009 lähtien, joten Suomi ja Venäjä käytettävät samaa verokantaa vuonna 2014. Saksassa, Norjassa ja Tanskassa on vuonna 2014 edelleen korkeampi verokanta kuin Suomessa. Vuoden 2014 verouudistuksen avulla Suomi ohittaa ainoastaan Ruotsin ja Viron niukasti. Virossa

yhteisöverokanta on 21 prosenttia ja Ruotsissa 22 prosenttia vuonna 2014. (Corporate tax rates tables 2014.) Yhteenvetona voidaan todeta, että kilpailu yhtiöiden saamisesta omaan maahan jatkuu kovana Itämeren alueen maissa.

Kuviossa 2 verrataan Suomen yhteisöverokannan kehitystä maailmanlaajuisesti vuosien 2006–2014 välillä.

Kuvio 2. Yhteisöverokannan kehitys (Corporate tax rates tables 2014).

Kuviosta 2 nähdään, että edellisen kerran yhteisöverokantaa alennettiin Suomessa 26 prosentista 24,5 prosenttiin vuonna 2012. Vuodesta 2014 alkaen Suomen yhteisöverokanta on Pohjoismaiden matalin yhdessä Islannin kanssa (Corporate tax rates tables 2014). Suomi on laskenut yhteisöverokantaansa hyvin nopeassa tahdissa ja vuonna 2014 se on jo selkeästi alhaisempi kuin EU:n ja maailman keskiarvo. Muissa Pohjoismaissa, kuten Ruotsissa, yhteisöverokanta laski viimeksi peräti 4,3 prosenttia vuonna 2013. Myös Tanska ja Norja päättivät laskea yhteisöverokantaansa hyvin maltillisesti 0,5–1 prosenttiyksiköllä tälle vuodelle. Virossa puolestaan päätettiin alentaa yhteisöverokantaa 21 prosentista 20 prosenttiin seuraavan kerran vuonna 2015 (Mattila 2013).

3.3 Pääomatuloverouudistus

Veronalaista pääomatuloa on muun muassa korkotulo, vuokratulo, sijoitusrahastoista saadut voitto-osuudet, osa osakeyhtiöistä saaduista osingoista ja kiinteän tai irtaimen omaisuuden luovutusvoitto. Pääomatuloksi luetaan myös muu sellainen tulo, jota varallisuuden katsotaan kerryttäneen. (Myrsky & Ossa 2008, 81; Tuloverolaki 1992, 32 §.)

Vuodesta 2012 alkaen pääomatulon verokanta on ollut Suomessa tulon määrästä riippuen joko 30 tai 32 prosenttia. Vuoden 2014 verouudistuksessa hallitus päätti kiristää pääomatuloverotusta alentamalla pääomatuloveron progression euromääräisen rajan 40 000 euroon. Pääomatulosta suoritetaan 30 prosentin vero, mutta siltä osin kuin verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulovero on 32 prosenttia. Vuonna 2013 pääomatuloveron progressioraja oli 50 000 euroa, jonka ylittävältä osalta suoritettiin 32 prosentin vero. (HE185/2013.)

3.4 Osinkoverouudistus

Vuodesta 2014 alkaen osinkoverojärjestelmään kohdistuvat muutokset koskevat sekä luonnollisen henkilön saaman osingon että listaamattoman yhtiön pörssiyhtiöstä saaman osingon verotusta. Tässä luvussa selvitetään, miten osinkoja verotetaan vuonna 2014 ja miten se on muuttunut vuodesta 2013.

3.4.1 Luonnollisen henkilön saama osinko

Vuodesta 2014 alkaen luonnollisen henkilön pörssiyhtiöstä saamasta osingosta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Vuonna 2013 osingosta oli 70 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. (Tuloverolaki 1992, 33 a §.)

Listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus on vuoden 2014 alusta muuttunut siten, että osinko ei ole enää miltään osin verovapaata tuloa. Vuonna 2014 osingosta 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa siltä osin kuin osingon määrä vastaa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa 150 000 euroon saakka. Tämän euromääräisen rajan ylittävältä osalta osingosta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja loput 15 prosenttia verovapaata

tuloa. Jos osinko ylittää kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, ylimenevästä osasta 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. (Tuloverolaki 1992, 33 b §.)

Vuonna 2013 osingosta oli verovapaata tuloa se osuus, joka vastasi yhdeksää prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta. Osingon määrä sai siinä tapauksessa olla korkeintaan 60 000 euroa vuodessa, mutta tämän euromäärän ylittävästä osasta 70 prosenttia oli veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa vastaavan määrän ylittävältä osalta osingosta 70 prosenttia oli ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. (Tuloverolaki 1992, 33 b §.)

3.4.2 Listaamattoman yhtiön saama osinko

Listaamattoman yhtiön pörssiyhtiöstä saamien osinkojen verotus muuttui vuoden 2014 alusta, kun hallitus päätti kiristää yhtiöiden välistä ketjuverotusta. Ketjuverotuksella tarkoitetaan verojen kertaantumista yhtiöiden maksaessa osinkoja toisilleen. Vuonna 2013 osinko oli pääsääntöisesti verovapaata edellyttäen sitä, että listaamaton yhtiö omisti vähintään 10 prosenttia pörssiyhtiön osakkeista. Osingosta oli kuitenkin 75 prosenttia veronalaista tuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa, jos omistusosuus oli alle 10 prosenttia. (HE 185/2013; Tomperi 2013, 50–51.)

Vuodesta 2014 alkaen listaamattoman yhtiön saama osinko on kokonaan veronalaista tuloa, jos se omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi alle 10 prosenttia pörssiyhtiön osakepääomasta. Osinko on kuitenkin täysin verovapaata omistusosuuden ollessa vähintään 10 prosenttia. (HE 185/2013; Tomperi 2014, 52.)

3.5 Svop-rahastosta tapahtuvan varojenjaon muutokset

Vuoden 2014 verouudistuksessa on lisätty tuloverolakiin, että osakeyhtiön varojenjakoa svop-rahastosta tai muusta vastaavasta oman pääoman rahastosta katsotaan verotuksessa olevan osinkoa. Jos osakkeenomistaja tekee maksun svop-rahastoon ja hänelle jaetaan takaisin yhtiön osakkeiden tai optio-oikeuksien merkintähintoja, se katsotaan jatkossa olevan varojenjako, jota verotetaan luovutuksena. Samoin osakkeenomistajan tekemä sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon käsitellään luovutuksena, jos se maksetaan osakkeenomistajalle takaisin. Varojenjako pidetään siis aina luovutuksena, kun

osakkeenomistajalle palautetaan hänen itsensä tekemä pääomasijoitus. Tämä säännös liittyy kuitenkin vain listaamattomiin yhtiöihin. Listatun yhtiön kohdalla verotus tapahtuu aina osinkoa koskevien säädösten mukaisesti. (HE 185/2013; Tomperi 2014, 70; Verouudistukset 2014, 5.)

Uudessa sääntelyssä on kuitenkin siirtymävaihe, eli jos sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon on tehty ennen uuden lain voimaan tuloa, näihin varojenjakoihin ei sovelleta uutta lakia kuin vasta vuonna 2016 toimitettavassa verotuksessa. (Harju & Launis 2014.)

3.6 Korkovähennysoikeuden rajoitus

Korkomenot ovat lähtökohtaisesti vähennyskelpoisia siltä osin kuin ne ovat samansuuruisia kuin korkotulot. Nettokorkomenot ovat vähennyskelpoisia, jos ne ovat verovuonna maksimissaan 500 000 euroa. Nettokorkomenoilla tarkoitetaan erotusta, joka syntyy kun korkomenot ylittävät korkotulot. Jos nettokorkomenot ylittävät verovuonna 500 000 euroa, ne eivät ole vähennyskelpoisia siltä osin kuin: 1) ne ylittävät 25 prosentin rajan oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta; 2) 25 prosentin rajan ylittävien nettokorkomenojen määrä on korkeintaan yhtä suuri kuin etuyhteysnettokorkomenot. (Korkovähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. 2014.)

Korkomenojen vähennysoikeus on elinkeinotuloverotuksessa ollut aikaisemmin hyvin laaja. Lähtökohtana korkojen vähentämiselle on ollut, että kysymys on vähennystä vaativan verovelvollisen korkomenoista. (Korkovähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. 2014.)

Velkojen korot ovat lähtökohtaisesti vähennyskelpoisia, kun ne aiheutuvat elinkeinotoiminnasta (Tomperi 2014, 99). Vuoden 2014 verouudistuksessa kuitenkin rajoitetaan korkovähennysoikeutta. Säädöksiä korkovähennysoikeuden rajoituksissa tullaan laajentamaan yhteisöjen, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden kohdalla. (Verouudistukset 2014 - veromaailmassa tapahtuu. 2013.)

Korkovähennysoikeutta säännellään lisää muuttamalla prosenttimäärää, joka lasketaan oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Elinkeinoverolain pykälässä 18 a oli aikaisemmin säädetty, että nettokorkomenot eivät ole vähennyskelpoisia silloin, kun ne ylittävät 30 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Vuoden 2014 verouudistuksessa prosenttimäärää muutetaan 30 prosentista 25 prosenttiin. (HE 185/2013.)

Saksassa ja Italiassa korkovähennysoikeuden rajoituksesta on lähes samankaltainen säännös kuin Suomessa, rajana on 30 prosenttia. Norjassa suunnitellaan korkovähennysoikeuden rajoituksesta samanlaista säännöstä kuin Suomessa, rajaksi sielläkin esitetään 25 prosenttia. Ranskassa korkovähennysoikeudesta on hieman erilainen säädös kuin Suomessa, mutta yhtenä rajana sielläkin on 25 prosenttia. (HE 185/2013.)

Myös prosenttiosuuden laskentapohja muutetaan pienennettäväksi, millä tarkoitetaan niin sanotun oikaistun elinkeinotoiminnan tulosta. Rahoitusomaisuuden menetyksiä ja arvomuutoksia ei siis enää lisätä elinkeinotoiminnan tulokseen. (HE 185/2013.)

3.7 Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistaminen

Edustusmenot ovat asiakkaisiin, liikututtaviin tai muihin yrityksen ulkopuolisiin henkilöihin kohdistuvasta vieraanvaraisuudesta tai muusta huomaavaisuudesta aiheutuneita menoja, joiden avulla pyritään edistämään elinkeinotoimintaa, luomaan uusia liikesuhteita sekä säilyttämään ja parantamaan entisiä suhteita. Koska edustamisen kohteena ovat aina yrityksen ulkopuoliset tahot, yrityksen omaan henkilökuntaan kohdistuvia menoja ei siitä syystä pidetä edustusmenoina. Tällaiset menot ovat yleensä kokonaan vähennyskelpoisia joko palkkamenoina tai muina tulonhankkimismenoina. Edustusmenoja eivät myöskään ole mainos- ja markkinointimenot, kuten esimerkiksi ilmoituksista, tavanomaisista mainoslahjoista ja mainostilaisuuksista aiheutuvat menot. (Edustusmenot tuloverotuksessa. 2014; HE 185/2013; Myrsky & Ossa 2008, 137.)

Kaikki edustustarkoituksessa syntyneet menoerät luetaan edustusmenoihin. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi ravintolamenot, edustuslahjat sekä edustumatkoista aiheutuneet matka- ja majoituskulut. Edustustilaisuutta varten palkatun tarjoiluhenkilökunnan palkat ovat myös edustusmenoja. Lisäksi edustamiseen käytetystä kiinteistöstä, huoneistosta tai muusta vastaavasta omaisuudesta aiheutuneet menot ja omaisuuden hankintamenoista tehdyt poistot luetaan edustusmenoihin. (Edustusmenot tuloverotuksessa. 2014; HE 185/2013.)

Edustusmenot muuttuivat kokonaan vähennyskelvottomiksi menoiksi vuodesta 2014 alkaen. Näin ollen edustusmenoja ei saa enää vähentää elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa. Jos esimerkiksi yhtiön tilikausi on 1.3.2013–28.2.2014, yhtiö menettää vähennyskelpoisuuden koko tilikaudelta. Vuonna 2013 edustusmenoista sai vähentää tulove-

rotuksessa 50 prosenttia. Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistamisella on tarkoitus laajentaa yhteisöveron veropohjaa valtiontalouden vahvistamiseksi. Vuositasolla tämän arvioidaan lisäävän valtion verotuloja noin 38 miljoonaa euroa. (HE 185/2013; Koivumäki 2013; Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968, 2 luku 8 §; Veromuutoksia vuodelle 2014. 2013.)

3.8 Peitelty osinko

Peittelystä osingosta puhuttaessa tarkoitetaan rahallista etuutta, joka syntyy osakeyhtiön antaessa osakkeita olennaisesti pienemmällä hinnalla tai vastikkeetta osakkaalle tai tämän omaiselle (Laki verotusmenettelystä 1995, 4 luku 29 §). Peitellyn osingon saaja voi olla osakas tai tämän omainen, mutta verotus kohdistetaan kuitenkin aina osakkaaseen. Osakkaan sijasta peitellyn edunsaaja voi olla myös hänen omistamansa henkilöyhtiö. (Peitelty osinko. 2002.)

Jos osakeyhtiö yrittää selkeästi välttää meneviä veroja jakamalla varoja, niin sekin voidaan lukea peiteltyksi osingoksi. Peiteltyksi osingoksi luetaan esimerkiksi omien osakkeiden hankinta ja lunastus tai osakepääoman, vararahaston ja ylikurssirahaston alentaminen, jos pystytään näyttämään, että näin on toimittu verojen välttelyn takia. (Laki verotusmenettelystä 1995, 4 luku 29 §). Osakaslainakin voi olla peiteltyä osinkoa, jos on ilmeistä, että se on annettu ilman mitään takaisinmaksutarkoitusta (Tomperi 2014, 63).

Jos yhtiö on selkeästi jakanut peiteltyä osinkoa ja se voidaan todentaa, niin yhtiön verotusta muutetaan siten kuin olisi käytetty käypää hintaa. Osakkaan verotukseen muutettaisiin veronalaiseksi tuloksi käyvän hinnan ja käytetyn hinnan erotus. Veroseuraukset peittelystä osingosta ovat tapauskohtaisia, joten ne vaihtelevat tapausten mukaan. (Peitelty osinko. 2002; Tomperi 2014, 62–63).

Ennen verouudistusta peitelty osinko on ollut 70 prosentin osalta veronalaista tuloa sekä tuloverolain, että elinkeinoverolain mukaan. Vuoden 2014 verouudistuksessa halutaan tähän puuttua, koska se voi johtaa peitellyn osingon kohdalla joko matalampaan tai korkeampaan verotukseen verrattuna avoimeen osinkoon. Vuodesta 2014 alkaen osakkaan verotuksessa peittelystä osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa, mikä vastaa listaamattoman yhtiön jakaman osingon ansiotulo-osuuden verotettavaa osaa.

Lisäksi elinkeinotulossa nostetaan peitellyn osingon veronalaista osaa 75 prosenttiin. (HE 185/2013.)

4 Tutkimus

Tässä luvussa tutkitaan vuoden 2014 verouudistusten vaikutusta osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen. Verouudistusten vaikutusta havainnollistetaan kohdeyrityksen tuloslaskelman ja taseen pohjalta tehtyjen laskuesimerkkien avulla, jotka perustuvat vuoden 2013 tilinpäätöstietoihin (ks. liite 1 ja 2). Laskuesimerkeissä esitetään verouudistusten lisäksi vuoden 2013 säännökset, jolloin ne ovat keskenään vertailukelpoisia. Svop-rahastosta tapahtuvasta varojenjaosta ei ole laskuesimerkkiä, koska tarvittavia tietoja oli käytännössä mahdoton löytää kohdeyrityksen tilinpäätöstiedoista.

4.1 Kohdeyrityksen esittely

Kohdeyritys Neste Oil Oyj on suomalainen pörssiyhtiö, jolla on toimintaa ympäri maailman. Yrityksen toimiala on öljynjalostus ja yritys keskittyy liikennevälineiden polttoaineisiin ja muihin jalostettuihin öljytuotteisiin. Yhtiö valmistaa kaikkia tärkeimpiä öljytuotteita. Neste Oil on yksi maailman suurimmista uusiutuvista raaka-aineista valmistetun dieselin toimittaja. (Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013, 3.)

Yhtiön liikevaihto vuonna 2013 oli 17,5 miljardia euroa ja henkilöstöä on noin 5000. Sen asiakkaita ovat muun muassa muut öljy-yhtiöt ja kuluttaja-asiakkaat Suomessa, Baltiassa ja Pietarissa Venäjällä. (Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013, 3.) Neste Oil on julkinen osakeyhtiö, jonka tilinpäätöstiedot ovat julkisia. Yhtiön osake on listattuna Helsingin pörssissä.

4.2 Kohdeyrityksen verotukseen vaikuttavat verouudistukset

Tässä luvussa tutkitaan verouudistuksen vaikutuksia kohdeyritykseen. Yhteisöverokannan alentaminen vaikuttaa kohdeyrityksen verotukseen. Lisäksi edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistamisen vaikutuksia tutkitaan yhteisöverokannan alentamisen yhteydessä. Edustusmenojen vähennysoikeuden poistamisesta ei kuitenkaan ole laadittu havainnollistavaa laskuesimerkkiä, koska kohdeyrityksen tilinpäätöstiedoissa ei

ollut eritelty edustusmenoja tai muita vähennyskelvottomia eriä. Tutkimme myös korko-
vähennysoikeuden rajoittamisen vaikutuksia kohdeyritykseen.

4.2.1 Yhteisöverokanta

Vuoden 2014 verouudistuksista merkittävimmän muutoksen kohdeyrityksen verotukseen aiheuttaa yhteisöverokannan aleneminen 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Kohdeyrityksen viimeisin tilikausi päättyi 31.12.2013, jolloin se maksoi yhteisöveroa 24,5 prosentin verokannan mukaisesti. Yritys suorittaa 20 prosentin yhteisöveron 31.12.2014 päättyvän tilikauden tuloksestaan.

Taulukosta 3 nähdään, kuinka yhteisöverokannan muutos vaikuttaa maksettavan yhteisöveron määrään, kun oletetaan, että kohdeyrityksen tilikauden 1.1.–31.12.2013 tulos on sama kuin tilinpäätöspäivänä 31.12.2014. Kohdeyrityksen tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos ennen veroja oli 387 miljoonaa euroa vuonna 2013 (ks. liite 1).

Taulukko 3. Yhteisöverouudistuksen vaikutus kohdeyrityksen verotukseen.

Milj. euroa

Tilikausi	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
Yhteisöverokanta	20 %	24,50 %
Tulos ennen veroja	387	387
Maksettava yhteisövero	77,40	94,82
Euromääräinen muutos	94,82 - 77,40 = 17,42	
Muutosprosentti	17,42 / 387 * 100 % = 4,5 %	

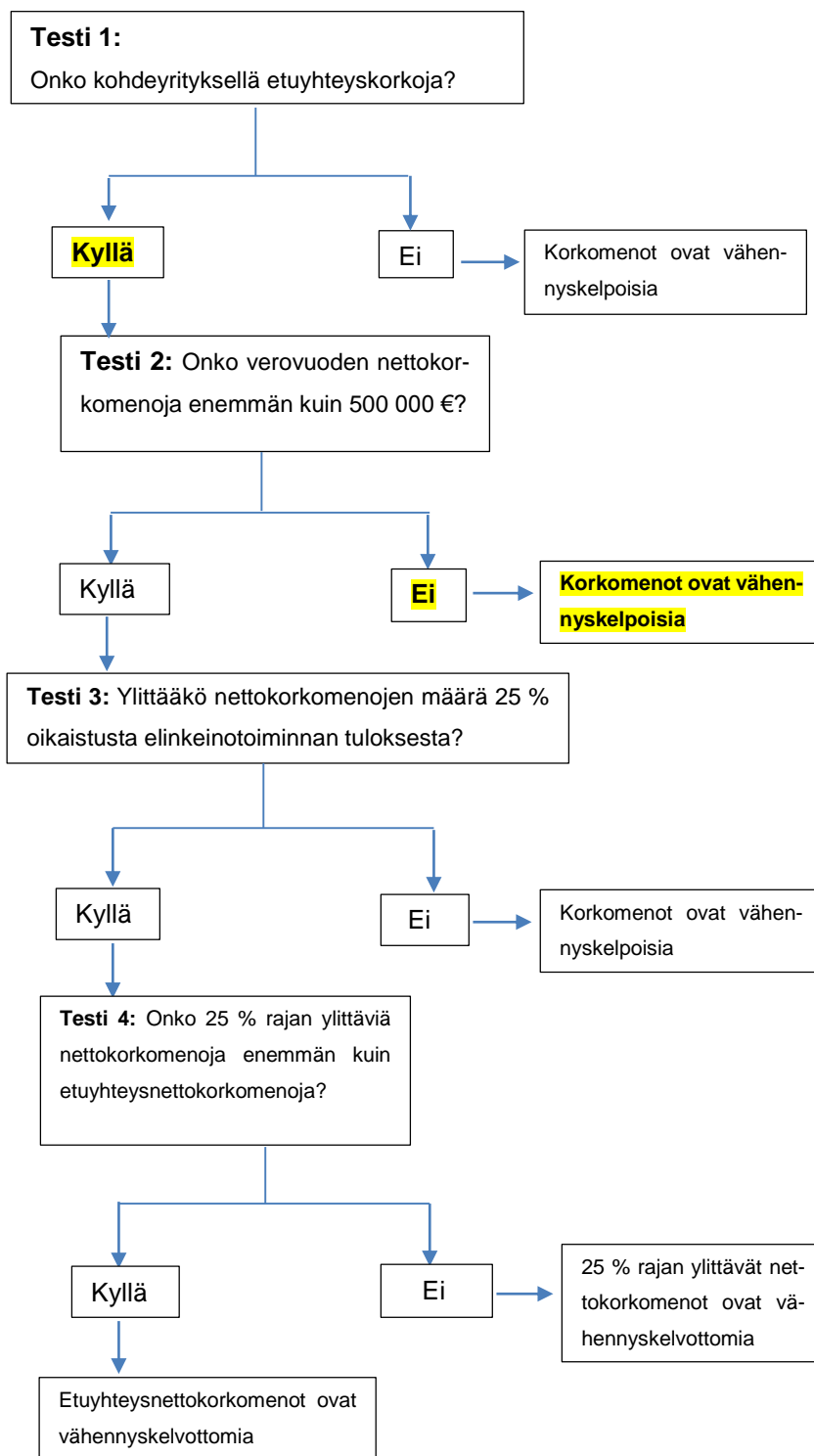
Taulukko 3 osoittaa, että yhteisöverokannan aleneminen keventää huomattavasti kohdeyrityksen verotusta. 4,5 prosentin muutos aiheuttaa sen, että kohdeyritys maksaa vuoden 2014 verotettavasta tulostaan peräti 17,42 miljoonaa euroa vähemmän yhteisöveroa kuin vuonna 2013. Jos yrityksen verotettava tulo olisi suurempi kuin 387 miljoonaa euroa, se maksaisi vielä vähemmän yhteisöveroa 20 prosentin verokannan mukaisesti. Lisäksi suuremmasta verotettavasta tulosta yritykselle jäisi huomattavasti enemmän varoja jaettavaksi osakkeenomistajille. Vastaavasti muutos ei olisi enää niin merkittävä, jos yrityksen verotettava tulo olisi selvästi pienempi kuin 387 miljoonaa euroa. Yhteenvetona

voidaan todeta, että kohdeyrityksen kannattavuus paranee huomattavasti yhteisöveron alentamisen johdosta.

Taulukon 3 laskelmassa ei ole huomioitu muita vuoden 2014 veromuutoksia, jotka vaikuttavat kohdeyrityksen verotukseen. Esimerkiksi edustusmenot lisäisivät yrityksen verotettavaa tuloa ja siitä suoritettavan yhteisöveron määrää. Vuonna 2013 edustusmenoista sai vähentää 50 prosenttia, mutta vuodesta 2014 alkaen ne ovat kokonaan vähennyskelvottomia menoja ja näin ollen kirjataan kuluiksi verotettavaa tuloa laskettaessa (ks. kuvio 1). Karsimalla omia edustusmenojaan yrityksen on mahdollista pienentää verotettavaa tuloa. Tällöin yrityksen on tärkeää huomioida rajanveto niiden kulujen välillä, jotka katsotaan edustamiseksi tai vastaavasti vähennyskelpoisiksi mainos- ja markkinointimenoiksi.

4.2.2 Korkomenojen vähennyskelpoisuus

Tässä luvussa tutkitaan korkomenojen vähennyskelpoisuutta. Asia havainnollistetaan yksinkertaisella testillä, jonka avulla saadaan selville ovatko kohdeyrityksen korkomenot vähennyskelpoisia. Kuviossa 3 esitetään korkovähennysoikeuden rajoittamisen vaikutuksia kohdeyrityksen verotukseen.

Kuvio 3. Korkvähennysoikeuden rajoitus kohdeyrityksen verotuksessa (Korkvähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. 2014).

Kuvio 3 havainnollistaa korkovähennysoikeutta rajoittavaa uutta sääntelyä. Testasimme edellä olevan kaavion mukaisesti, ovatko kohdeyrityksen korkomenot vähennyskelpoisia. Testin ensimmäisessä vaiheessa tarkastellaan, onko yhtiöllä etuyhteyskorkoja eli onko korko maksettu tai saatu konserniin kuuluvalta yhtiöltä. Kohdeyrityksellä on etuyhteyskorkoja tilinpäätöstietojen mukaan kolme miljoonaa euroa, joten se siirtyy testin toiseen vaiheeseen. Toisessa vaiheessa tutkitaan, onko nettokorkomenoja verovuonna enemmän kuin 500 000 euroa. Kohdeyrityksellä ei ole nettokorkomenoja ollenkaan, joten se läpäisee testin jo toisessa vaiheessa. Tämä tarkoittaa sitä, että kohdeyrityksen korkomenot ovat vähennyskelpoisia kokonaisuudessaan. (Korkovähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. 2014.)

Jos kohdeyritys ei olisi läpäissyt testin toista vaihetta, se olisi jatkanut testin kolmanteen vaiheeseen. Siinä selvitetäisiin, ylittääkö yhtiön nettokorkojen määrä 25 prosenttia rajan oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Jos raja ei ylity, korkomenot ovat vähennyskelpoisia. Rajan ylittyessä testi jatkuisi neljänteen ja viimeiseen vaiheeseen. Siinä tarkastetaan, onko 25 prosentin rajan ylittäviä nettokorkomenoja enemmän kuin etuyhteysnettokorkomenoja. Jos niitä ei ole enemmän, tällöin 25 prosentin rajan ylittävät nettokorkokulut ovat vähennyskelvottomia. Jos nettokorkomenoja on enemmän kuin etuyhteysnettokorkomenoja, niin etuyhteysnettokorkomenot ovat kokonaisuudessaan vähennyskelvottomia. (Korkovähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. 2014.)

4.3 Kohdeyrityksen osakkaan verotukseen vaikuttavat verouudistukset

Osinko- ja pääomatuloverouudistukset aiheuttavat merkittävimmän muutoksen kohdeyrityksen osakkaan verotuksessa. Kyseiset uudistukset on huomioitu kaikissa osakkaan verotukseen liittyvissä laskuesimerkeissä. Lisäksi laskelmissa on otettu huomioon yhteisöveron muutos, jotta kohdeyritykselle ja sen osakkaalle koituvat veroseuraamukset voidaan selvittää. Ansiotuloverotuksen käsittely on rajattu pois tästä tutkimuksesta.

4.3.1 Luonnollisen henkilön saama osinko pörssiyritystä

Pörssiyritystä saadusta osingosta on luonnolliselle henkilölle 85 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa vuodesta 2014 alkaen. Vuonna 2013 osingosta oli veronalaista pääomatuloa 70 prosenttia ja verovapaata tuloa 30 prosenttia. Taulukon 4 laskuesimerkki havainnollistaa kahta kuvitteellista osingonjakotilannetta,

joissa huomioidaan osinko-, pääomatulo- ja yhteisöverouudistusten vaikutukset osakkaan verotukseen.

Taulukko 4. Pörssiyhtiön jakaman osingon verotus, kun osingonsaajana on luonnollinen henkilö.

	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Tilikauden tulos	387 000 000 €	387 000 000 €
Yhteisövero	77 400 000 €	94 815 000 €
Jaettava osinko	309 600 000 €	292 185 000 €
Osakkaan A saama osinko	35 000 €	35 000 €
Veronalainen pääomatulo	29 750 €	24 500 €
Verovapaa tulo	5 250 €	10 500 €
Pääomatulovero	8 925 €	7 350 €
Netto-osinko	26 075 €	27 650 €
Osakkaan A verorasitus	25,5 %	21,0 %
Kokonaisverorasitus	40,4 %	40,4 %
Osakkaan B saama osinko	70 000 €	70 000 €
Veronalainen pääomatulo	59 500 €	49 000 €
Verovapaa tulo	10 500 €	21 000 €
Pääomatulovero	19 040 €	14 700 €
Netto-osinko	50 960 €	55 300 €
Osakkaan B verorasitus	27,2 %	21,0 %
Kokonaisverorasitus	41,8 %	40,4 %

Taulukko 4 osoittaa, että osinko- ja pääomatuloverouudistukset kiristävät osakkaan, tässä tapauksessa luonnollisen henkilön verotusta. Verotuksen kiristyminen korostuu erityisesti suurempien osinkotulojen kohdalla. Laskuesimerkistä voidaan nähdä, että osakkaan A saaman 35 000 euron osingon verotus ei muutu merkittävästä vuosien 2013 ja 2014 välillä, sillä veronalaisen pääomatulon osuus ei ylitä 40 000 euron progressiorajaa vuonna 2014. 50 000 euron progressioraja ei olisi ylittynyt myöskään vuonna 2013, joten pääomatulosta menevä vero on 30 prosenttia kumpanakin vuonna.

Osakkaan B saamien 70 000 euron osinkotulojen kohdalla muutos on huomattavampi, sillä pääomatulon progressioraja ylittyy vuonna 2014. Tällöin pääomatuloa verotetaan 32 prosentin verokannan mukaan. Vuonna 2013 pääomatulovero olisi ollut 30 prosenttia, sillä progressioraja ei aivan ylittynyt. Huomiolle pantavaa on myös se, että veronalaisen pääomatulon osuus kasvaa ja vastaavasti verovapaan tulon osuus pienenee sitä mukaa,

mitä suuremmista osinkotuloista on kyse. Tämä näkyy osakkaan saaman netto-osingon määrässä, kun osinkotuloista on vähennetty pääomatulovero. Osakkaan A saama netto-osinko on vuonna 2014 1 575 euroa pienempi kuin vuonna 2013 ja osakkaan B kohdalla netto-osinko on 4 340 euroa pienempi verrattuna vuoteen 2013.

Taulukosta 4 nähdään, että osakkaan A saaman osingon verorasitus on 25,5 prosenttia, kun pääomatulo on verotettu 30 prosentin mukaan. Kohdeyritykselle ja osakkaalle A koituva kokonaisverorasitus on tässä tapauksessa 40,4 prosenttia, kun yhteisö- ja pääomatulovero on otettu huomioon. Osakkaalle B koituva verorasitus on puolestaan 27,2 prosenttia, koska pääomatulovero on 32 prosenttia. Kokonaisverorasitus nousee tällöin 41,8 prosenttiin johtuen osakkaan B suuremmasta osingosta ja pääomatuloverosta. Kyseessä on ankarin verorasitus, koska 85 prosenttia osingosta on verotettavaa pääomatuloa. Merkillä pantavaa on se, että osakkaiden A ja B saamien osinkojen verorasituksessa on vähintään 4,5 prosentin muutos verrattuna vuoteen 2013, kun taas kohdeyrityksen jakaman osingon kokonaisverorasitus on 40,4–41,8 prosenttia eli lähes muuttumaton vuoteen 2013 nähden.

Vuodesta 2014 alkaen pörssiyhtiö pidättää luonnolliselle henkilölle maksamastaan osingosta 25,5 prosentin ennakonpidätyksen ja tilittää sen Verohallinnolle. Vuonna 2013 ennakonpidätys oli 21 prosenttia. (Ennakkoperintäasetus 1996, 2 luku 15 §; Tomperi 2013, 47.)

4.3.2 Luonnollisen henkilön saama osinko listaamattomasta yhtiöstä

Luonnollisen henkilön listaamattomasta yhtiöstä saadun osingon verotus selvitetään laskemalla yhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo. Vaikka kohdeyrityksemme on pörssiyhtiö, sovellamme yhtiön nettovarallisuutta kolmessa kuvitteellisessä osingonjakotilanteessa, kun osingonjakajana olisi listaamaton yhtiö.

Kohdeyrityksen nettovarallisuus on selvitetty laskemalla yhtiön varat tilikauden 1.1–31.12.2013 taseen vastaaviin sisältyvien erien perusteella. Yhtiön velat on puolestaan selvitetty taseen vastattaviin vieraaksi pääomaksi merkittyjen erien perusteella. (ks. liite 2.) Kuvio 4 havainnollistaa, kuinka kohdeyrityksen nettovarallisuus on muodostunut.

Milj. euroa

Varat	
+ Aineettomat hyödykkeet	43
+ Aineelliset hyödykkeet	1639
+ Sijoitukset	2547
+ Vaihto-omaisuus	843
+ Pitkäaikaiset saamiset	86
+ Lyhytaikaiset saamiset	817
+ Rahat ja pankkisaamiset	358
	<hr/> 6333
Velat	
- Pitkäaikainen vieras pääoma	2332
- Lyhytaikainen vieras pääoma	1791
	<hr/> 4123
Nettovarallisuus	<hr/> 2210 <hr/>

Kuvio 4. Kohdeyrityksen nettovarallisuus 31.12.2013.

Kuviossa 4 kohdeyrityksen nettovarallisuus on laskettu vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Varoihin ei ole laskettu mukaan pitkäaikaisiin saamisiin sisältyviä laskennallisia verosaamisia (ks. liite 2).

Nettovarallisuuden selvittämisen jälkeen lasketaan osakkeen matemaattinen arvo, joka saadaan, kun yhtiön nettovarallisuus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Kohdeyrityksen osakkeiden kokonaismäärä oli 256 403 686 kappaletta vuonna 2013, jolloin yhden osakkeen matemaattiseksi arvoksi saadaan 8,62 euroa (Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013, 200). Kuviossa 5 havainnollistetaan, kuinka osakkeen matemaattinen arvo on laskettu.

Nettovarallisuus	2210000000	
Ulkona olevat osakkeet	256 403 686	= 8,62 €

Kuvio 5. Kohdeyrityksen osakkeen matemaattinen arvo.

Taulukon 5 laskuesimerkissä tutkitaan luonnollisen henkilön saaman osingon verotusta vuonna 2014, kun osingon määrä ei ylitä osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua vuotuista tuotto prosenttia ja osinko on alle euromääräisen rajan. Laskuesimerkissä

on otettu huomioon vuoden 2013 säännökset, jolloin laskelmista saadaan keskenään vertailukelpoisia. Kohdeyritys maksoi 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 0,65 euroa osakkeelta (Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013, 188).

Taulukko 5. Osinko ei ylitä osakkeelle laskettua 8 (9) prosentin vuotuista tuottoa eikä 150 000 (60 000) euron rajaa.

	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Tilikauden tulos	387 000 000 €	387 000 000 €
Yhteisövero	77 400 000 €	94 815 000 €
Jaettava osinko	309 600 000 €	292 185 000 €
Osakkaan A saama osinko	32 500,00 €	32 500,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	430 961,04 €	430 961,04 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta:	34 476,88 €	
25 % pääomatuloa	8 125,00 €	
75 % verovapaata tuloa	24 375,00 €	
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta:		38 786,49 €
100 % verovapaata tuloa		32 500,00 €
Pääomatulo yhteensä	8 125,00 €	
Pääomatulovero	2 437,50 €	
Verovapaa tulo yhteensä	24 375,00 €	32 500,00 €
Netto-osinko	30 062,50 €	32 500,00 €
Osakkaan A verorasitus	7,5 %	0 %
Kokonaisverorasitus	26,0 %	24,5 %

Taulukon 5 esimerkissä osakas A omistaa 50 000 kappaletta kohdeyrityksen osakkeita, joista yhtiö jakaa osinkoa 0,65 euroa osakkeelta. Osingon määräksi muodostuu 32 500 euroa, joka vastaa 7,54 prosenttia osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta eli 430 961,04 eurosta. Kahdeksan prosentin vuotuinen tuotto osakkeiden matemaattiselle arvolle on 34 476,88 euroa.

Osakkaan saamasta osingosta 25 prosenttia, eli 8 125 euroa, on veronalaista pääomatuloa, jota verotetaan 30 prosentin verokannan mukaisesti. Loput 75 prosenttia on verovapaata tuloa. Vuonna 2013 osinko olisi ollut osakkaalle kokonaan verovapaata tuloa, koska osinko ei ylittänyt 60 000 euroa eikä 9 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta. Taulukosta 5 voidaan nähdä, että osinkoverouudistuksen myötä osakkaan A saaman netto-osingon määrä pienenee 2 437,50 euroa vuonna 2014, koska osingosta joudutaan maksamaan samansuuruinen pääomatulovero.

Taulukossa 5 on laskettu osakkaan A saaman osingon verorasitus, joka on vain 7,5 prosenttia 30 prosentin verokannalla. Jos pääomatulosta suoritettava vero olisi 32 prosenttia, tällöin verorasitus nousisi 8,0 prosenttiin. Kokonaisverokanta on 26,0–26,4 prosenttia 30 tai 32 verokannalla. Kyseessä on lievin verorasitus, sillä ainoastaan 25 prosenttia osingosta on verotettavaa pääomatuloa. Vuonna 2013 kokonaisverorasitus oli enimmillään 24,5 prosenttia johtuen pelkästään yhteisöverosta. Osakkaan saamaan osinkoon ei koitunut mitään veroseuraamuksia, koska osinko oli kokonaan verovapaata. Vuodesta 2014 alkaen listaamattoman yhtiön jakamista osingoista toimitetaan 7,5 prosentin ennakonpidätys 150 000 euronajaan saakka (Ennakkoperintäasetus 1996, 2 luku 15 §).

Taulukon 6 laskuesimerkissä tarkastellaan tilannetta, jossa osinko ylittää euromääräisen rajan, mutta ei osakkeelle laskettua vuotuista tuotto prosenttia.

Taulukko 6. Osinko ei ylitä osakkeelle laskettua 8 (9) prosentin vuotuista tuottoa, mutta ylittää 150 000 (60 000) euron rajan.

	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Tilikauden tulos	387 000 000 €	387 000 000 €
Yhteisövero	77 400 000 €	94 815 000 €
Jaettava osinko	309 600 000 €	292 185 000 €
Osakkaan B saama osinko	162 500,00 €	162 500,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	2 154 805,22 €	2 154 805,22 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta:	172 384,42 €	
Osingosta 150 000 euron osalta:		
25 % pääomatuloa	37 500,00 €	
75 % verovapaata tuloa	112 500,00 €	
Osingosta 12 500 euron osalta:		
85 % pääomatuloa	10 625,00 €	
15 % verovapaata tuloa	1 875,00 €	
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta:		193 932,47 €
Osingosta 60 000 euron osalta:		
100 % verovapaata tuloa		60 000,00 €
Osingosta 102 500 euron osalta:		
70 % pääomatuloa		71 750,00 €
30 % verovapaata tuloa		30 750,00 €
Pääomatulo yhteensä	48 125,00 €	71 750,00 €
Pääomatulovero	15 400,00 €	22 960,00 €
Verovapaa tulo yhteensä	114 375,00 €	90 750,00 €
Netto-osinko	147 100,00 €	139 540,00 €
Osakkaan B verorasitus:		
Euromääräisen rajan osalta	7,5 %	0 %
Rajan ylittävältä osalta	25,5 %	22,4 %
Kokonaisverorasitus:		
Euromääräisen rajan osalta	26,0 %	0 %
Rajan ylittävältä osalta	40,4 %	41,4 %

Taulukon 6 esimerkissä osakas B omistaa 250 000 kappaletta kohdeyrityksen osakkeita, joista yhtiö jakaa osinkoa 0,65 euroa. Näin ollen osingoksi muodostuva 162 500 euroa ylittää euromääräisen rajan, mikä vastaa 7,54 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta eli 2 154 805,22 eurosta. Osingosta on 150 000 euroon saakka 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa. Tämän euromäärän ylittävältä osalta eli 12 500 eurosta on 85 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja loput 15 prosenttia verovapaata tuloa. Pääomatulovero on 32 prosenttia, koska veronalaisen pääomatulon osuus ylittää 40 000 euron progressiivisen rajan.

Vuonna 2013 osinko olisi ollut kokonaan verovapaata 60 000 euroon saakka ja tämän euromäärän ylittävältä osalta eli 102 500 eurosta olisi veronalaista pääomatuloa ollut 70 prosenttia ja verovapaata tuloa 30 prosenttia. Pääomatuloa olisi verotettu 32 prosentin verokannan mukaisesti, koska sen osuus olisi ylittänyt 50 000 euron progressiivisen rajan.

Merkille pantavaa on se, että osinkoverouudistuksen myötä osakkaan B saaman netto-osingon määrä kasvaa peräti 7 560 euroa. Tämä johtuu siitä, että hän saa verovapaata tuloa lähes puolet enemmän jo pelkästään euromääräisen ylärajan eli 150 000 euron kohdalla ja lisäksi pääomatulon yhteenlaskettu osuus jää huomattavasti pienemmäksi kuin vuonna 2013. Taulukko 6 osoittaa, että vuodesta 2014 alkaen osakkaan saaman osingon verotus on merkittävästi kevyempää kuin vuonna 2013, jos osinko ylittää euromääräisen rajan.

Osakkaan B verorasituksesta voidaan huomata, että euromääräiseen rajaan kohdistuva rasitus on sama kuin taulukossa 5. Syynä tähän on 25 prosentin veronalainen pääomatulo ja siitä suoritettava 30 prosentin pääomatulovero. Euromääräisen rajan ylittävään osaan kohdistuu ankarin verorasitus, sillä 85 prosenttia siitä on veronalaista pääomatuloa ja pääomatulovero on 30 prosenttia. Kokonaisverorasitukseksi muodostuu euromääräisen rajan kohdalla 26,0 prosenttia ja rajan ylittävältä osalta 40,4 prosenttia, kun kaikki verot on huomioitu.

Vuonna 2013 osakkaan B saama osinko oli täysin verovapaata 60 000 euroon saakka, jolloin osinkoon ei kohdistunut mitään veroseuraamuksia. Tämän euromäärän ylittävään osaan kohdistui 22,4 prosentin rasitus pääomatulo-osuuden ollessa 70 prosenttia ja pääomatuloveron 32 prosenttia. Kokonaisverorasitukseksi muodostui 41,4 prosenttia. Lisäämättömän yhtiön jakamista osingoista toimitetaan 7,5 prosentin ennakonpidätys 150 000 euron rajaan saakka ja sen ylittävästä osingosta toimitetaan 27 prosentin ennakonpidätys vuonna 2014 (Ennakkoperintäasetus 1996, 2 luku 15 §).

Taulukon 7 laskuesimerkki havainnollistaa osinkojen verotusta, kun osinko ylittää osakkeelle lasketun vuotuisen tuotto prosentin, mutta ei euromääräistä rajaa.

Taulukko 7. Osinko ylittää osakkeelle lasketun vuotuisen 8 (9) prosentin vuotuisen tuoton, mutta ei 150 000 (60 000) euron rajaa.

	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Osakkaan C saama osinko	50 000,00 €	50 000,00 €
Osakkeiden matemaattinen arvo	430 961,04 €	430 961,04 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta:	34 476,88 €	
25 % pääomatuloa	8 619,22 €	
75 % verovapaata tuloa	25 857,66 €	
Osinko yli 8 % matemaattisen arvon:	15 523,12 €	
75 % ansiotuloa	11 642,34 €	
25 % verovapaata tuloa	3 880,78 €	
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta:		38 786,49 €
100 % verovapaata tuloa		38 786,49 €
Osinko yli 9 % matemaattisen arvon:		11 213,51 €
70 % ansiotuloa		7 849,45 €
30 % verovapaata tuloa		3 364,05 €
Pääomatulo yhteensä	8 619,22 €	
Pääomatulovero	2 585,77 €	
Ansiotulo yhteensä	11 642,34 €	7 849,45 €
Verovapaa tulo yhteensä	29 738,44 €	42 150,55 €
Netto-osinko	47 414,23 €	50 000,00 €

Taulukon 7 esimerkissä osakas C omistaa 50 000 kappaletta kohdeyrityksen osakkeita ja yhtiön jakama osinko on 1,00 euroa osakkeelta. Osinko vastaa 11,6 prosenttia osakkeiden matemaattiselle arvolle lasketusta tuotosta eli 430 961,04 eurosta, josta kahdeksan prosenttia on 34 476,88 euroa. Tästä määrästä 25 prosenttia, eli 8 619,22 euroa, on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa. Pääomatulosta suoritettava vero on 30 prosenttia. Kahdeksan prosenttia ylittävältä osalta 75 prosenttia on veronalaista ansiotuloa ja loput 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Ansiotuloa ei olisi verotettu mitään osin, koska sen osuus olisi jäänyt alle verotettavan tulorajan vuosina 2013 ja 2014 (Vuoden 2013 valtion tuloveroasteikko; Valtion tuloveroasteikko 2014). Tässä esimerkissä ei ole huomioitu kokonaisverorasitusta, koska se riippuu ansiotulojen progressiosta. Ansiotuloverotus on muutenkin rajattu pois tästä tutkimuksesta.

Osinko olisi ylittänyt osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun yhdeksän prosentin vuotuisen tuoton myös vuonna 2013. Tällöin osinko olisi ollut kokonaan verovapaata

38 786,49 euroon saakka. Yhdeksän prosenttia ylittävältä osalta ansiotuloa olisi ollut 70 prosenttia ja verovapaata tuloa 30 prosenttia. Osakkaan saamaa osinkoa ei olisi verotettu siis miltään osin pääomatulona ja osingosta yhteensä peräti 84,3 prosenttia olisi ollut verovapaata vuonna 2013. Vuonna 2014 osakkaan C saaman netto-osingon määrä on 2 585,77 euroa pienempi kuin vuonna 2013.

5 Tutkimustulokset ja johtopäätökset

5.1 Yhteenveto tutkimustuloksista

Vuoden 2014 yritysverouudistuksen keskeisimpänä tavoitteena oli siirtää verotuksen painopistettä yhtiön tuloksen verottamisesta kohti yhtiöstä nostettavien varojen verotusta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että osakeyhtiön verotus kevenee yhteisöveron alentamisen myötä, kun taas osinko- ja pääomatuloverouudistukset kiristävät osakkaan verotusta.

Merkittävimmän muutoksen osakeyhtiön verotukseen aiheuttaa yhteisöveron aleneminen 24,5 prosentista 20 prosenttiin, mikä pienentää huomattavasti yhtiön maksamien kokonaisverojen määrää. Verohuojennusta on kuitenkin rajoitettu siten, että jos yhtiön tilikautta on pidennetty 21.3.2014 tai tämän jälkeen, tulee sen maksaa verot vanhan yhteisöverokannan eli 24,5 prosentin mukaisesti. Tällä rajoituksella halutaan estää verokeinottelua.

Yhteisöverokannan alentamisen taustalla on myös kansainvälinen kehityssuunta yhteisöjen tuloverotuksessa. Tähän on ennen kaikkea vaikuttanut kiristynyt verokilpailu eri valtioiden välillä. Alentamalla omia yhteisöverokantojaan valtiot ovat pyrkineet turvaamaan kansainvälisen kilpailukykynsä. Vaikka Suomen yhteisöverokanta on vuonna 2014 selkeästi alle EU:n keskiarvon, on Suomella kuitenkin vielä kova kilpailu naapureidensa kesken yritysten houkuttelemisesta Suomeen. Itämeren alueen maista Suomen yhteisöverokanta on vasta neljänneksi matalin yhdessä Venäjän kanssa.

Osinko- ja pääomatuloverouudistukset vaikuttavat osakkaan verotukseen, joten niitä on syytä tarkastella yhdessä paremman kokonaiskuvan hahmottamiseksi. Molemmista uudistuksista aiheutuvat veroseuraamukset riippuvat pitkälti siitä, onko osinko nostettu

pörssiyhtiöstä vai listaamattomasta yhtiöstä. Esimerkiksi pörssiyhtiön jakaman osingon veronalaisen pääomatulo-osuuden muuttuminen 70 prosentista 85 prosenttiin kiristää pääomatulosta suoritettavan veron määrää melko vähäisesti, mikäli pääomatulon osuus on alle 40 000 euroa. Progressiorajan laskemisen vaikutus on huomattavampi siinä tapauksessa, jos osinkotulot ovat suuret ja verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa. Tällöin maksettavan pääomatuloveron määrä kasvaa ja vastaavasti osakkaan saaman netto-osingon määrä pienenee.

Vuodesta 2014 alkaen pörssiyhtiöstä nostetun osingon verorasitus on osakkaalle 25,5–27,2 prosenttia riippuen pääomatuloverokannasta. Kun osingosta maksettavan pääomatuloveron yhteydessä huomioidaan yhteisöveron osuus tilikauden tuloksesta, saadaan kokonaisverorasitukseksi 40,4–41,8 prosenttia.

Osinkoverouudistuksen myötä osakas ei voi enää saada täysin verovapaata osinkoa listaamattomasta yhtiöstä, sillä jatkossa vähintään 25 prosenttia osingosta on aina veronalaista pääomatuloa. Muutoksella on merkittävä vaikutus ainoastaan osakkaan verotukseen, sillä verovapaan osingon sijaan osakkaalle koituvat veroseuraamukset ovat 7,5–8,0 prosenttia. Uuden mallin mukainen kokonaisverorasitus on 26,0–26,4 prosenttia.

Osingon euromääräisen rajan nostamisesta hyötyy vain sellainen osakas, jonka saama osinko listaamattomasta yhtiöstä on yli 150 000 euroa. Osinkoverouudistuksen myötä 25 prosenttia 150 000 eurosta on veronalaista pääomatuloa ja rajan ylittävältä osalta 85 prosenttia. Enimmäismäärään kohdistuu siten lievin verorasitus, kun taas rajan ylittävä osa on ankarimmin verotettua.

Osakkaan verotus kiristyy myös siinä tapauksessa, mikäli osinko ylittää osakkeelle lasketun kahdeksan prosentin vuotuisen tuoton. Vuonna 2014 osingosta maksetaan pääomatuloveroa kahdeksan prosentin tuottoon saakka ja tämän ylittävältä osalta ansiotuloveroa.

Svop-rahastosta jaettavien varojen verotusta päätettiin kiristää, vuodesta 2014 lähtien varojenjako svop-rahastosta katsotaan olevan verotuksessa osinkoa. Tämä uudistus koskettaa vain listaamattomia yhtiöitä, listattujen yhtiöiden kohdalla on vanhat säädökset vielä voimassa.

Verouudistuksessa on pääosin kevennetty osakeyhtiön verotusta, mutta siinä on muutamia poikkeuksia. Vuodesta 2014 alkaen edustusmenot muuttuivat kokonaan vähennyskelvottomiksi ja yritysten korkovähennysoikeutta päätettiin rajoittaa. Nämä uudistukset lisäävät luonnollisesti verotettavan tulon määrää. Kohdeyrityksen kohdalla korkovähennysoikeuden rajoittamisella ei kuitenkaan ollut vaikutusta verotettavaan tuloon, koska sillä ei viimeisimmässä tilinpäätöksessä ollut nettokorkomenoja ollenkaan.

Yhtiöt voivat vaikuttaa edustusmenojen vähennysoikeuden poistamiseen vähentämällä omien edustusmenojensa määrää. Täytyy kuitenkin muistaa edustusmenojen tulkinnanvaraisuus, koska esimerkiksi neuvottelu, mainos- ja markkinointimenot ovat hyvin samankaltaisia kuin edustusmenot ja rajanveto näiden välillä voi osoittautua melko hankalaksi. Yhtiöiden tulee olla tarkkana mitä kuluja se pitää vähennyskelvottomina edustusmenoina ja mitkä se tulkitsee vähennyskelpoisiksi eriksi. Huomiolle pantavaa on myös se, että jos yhtiön tilikausi päättyy vuonna 2014, niin vuonna 2013 syntyneitä edustusmenoja ei voi vähentää verotuksessa.

On hyvä muistaa, että verouudistuksen siirtymävaiheessa osinkoverotuksessa on normaalia tiukempi tulon verotus. Se aiheutuu siitä, että osakeyhtiöiden vuonna 2014 jakamat osingot ovat suurelta osin verotettu päättyneen tilikauden mukaan eli ennen verouudistuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että osakeyhtiöitä on verotettu vielä vanhan 24,5 prosentin yhteisöverokannan mukaisesti, mutta osakkeenomistajien vuonna 2014 nostettaviin osinkoihin sovelletaan jo uusia ja tiukempia osinkoverosäädöksiä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että yrityksen verotus kevenee ja näin ollen yrityksen tulos ja kannattavuus paranevat. Osakkaan verotus puolestaan kiristyy, minkä johdosta osakas joutuu maksamaan enemmän veroa kuin aikaisemmin. Osakkaan kannalta hyvänä puolena verouudistuksessa kuitenkin on se, että yhtiöillä on jatkossa helpompi investoida ja kehittää toimintaansa, jolloin yhtiöillä voi myös olla paremmat mahdollisuudet jakaa varojaan osakkaille.

Osakeyhtiöiden verotusta voidaan muuttaa varsin nopealla tahdilla. Elokuussa 2014 hallitus päätti talousarvioesityksestä vuodelle 2015. Sen pohjalta on suunnitteilla muutoksia verotukseen. Vuoden 2014 verouudistustakin suunnitellaan osittain muutettavaksi jo vuodelle 2015. Hallituksella olisi tarkoituksena ainakin palauttaa edustusmenojen vähennyskelpoisuus samalle tasolle kuin se oli vuonna 2013. Lisäksi hallitus haluaa kiristää vielä lisää pääomatulojen verotusta. Suunnitelmissa on nostaa yhdellä prosenttiyksiköllä

ylemmän pääomatuloveroluokan rajaa 33 prosenttiin. Ylemmän verokannan rajaa on puolestaan tarkoitus alentaa 40 000 eurosta 30 000 euroon. (Keskeiset veromuutokset vuoden 2015 budjetissa. 2014.)

Kun muutokset astuvat voimaan jo vuonna 2015, niin osa tässä työssä esitetystä tiedoista ei enää pidä paikkaansa. Suuria muutoksia ei kuitenkaan ole suunnitteille vielä vuodelle 2015, joten pääpiirteittäin työssämme esillä olevat tiedot ovat ajankohtaisia vielä ensivuonnakin.

5.2 Johtopäätökset vuoden 2014 verouudistuksesta

Mielestämme verouudistus vastaa varsin hyvin niihin tavoitteisiin, joita hallitus asetti sille. Yhteisöverokannan alentamisen myötä valtio menettää merkittävästi tuloja, mutta samalla osakeyhtiöt hyötyvät verouudistuksesta. Yritysten käyttöön jää enemmän varoja, joita voidaan käyttää esimerkiksi investointeihin tai uusien työntekijöiden palkkaamiseen. Lisäksi verouudistus edistää talouskasvua, mikä puolestaan parantaa yritysten kansainvälistä kilpailukykyä. Verokevennyksen avulla estetään myös yritysten veropakotamattamman verotuksen maihin.

Valtio kompensoi yhteisöverotuoton vähentymistä muun muassa edustusmenojen vähennysoikeuden poistamisella ja korkovähennysoikeuden rajoittamisella. Merkittävämpää on kuitenkin osinkoverojärjestelmään kohdistuvat uudistukset, joiden avulla valtio pyrkii korvaamaan yhteisöveron alentamisesta koituvia menetyksiä. Esimerkiksi täysin verovapaita osinkoja ei ole enää vastaisuudessa mahdollista nostaa ja muutenkin pääoma- ja ansiotulojen verotus kiristyy. Hallitus on onnistunut tavoitteessaan siirtää verotuksen painopistettä osakeyhtiön tuloksen verottamisesta kohti osakkaan verottamista.

5.3 Itsearviointi

Aloitimme opinnäytetyöprosessin tammikuussa 2014. Työn eteneminen kuitenkin viivästyi usealla kuukaudella johtuen keväällä suorittamistamme kursseista ja ammattiharjoittelujaksosta. Prosessi käynnistyi toden teolla vasta loppukesästä, kun saimme yhteensovitettua aikataulumme.

Päädyimme tekemään opinnäytetyön parityönä, sillä molemmat olivat kiinnostuneita verotuksesta. Kiinnostus verotukseen oli herännyt edellisen syksyn henkilö- ja yritysverotuksen kurssilla. Olimme miettineet verotukseen liittyviä opinnäytetyön aiheita pitkin syksyä, mikä tuottikin aluksi vaikeuksia, koska kummallakaan ei ollut työharjoittelupaikkaa eikä sitä kautta myöskään toimeksiantajayritystä. Saimme opinnäytetyömme ohjaajalta kuitenkin vinkin siitä, että hallitus olisi päättänyt merkittävistä verouudistuksista tälle vuodelle. Ajankohtaisuutensa vuoksi aihe vaikutti erittäin mielenkiintoiselta, joten päätimme tehdä opinnäytetyön siitä.

Perehtyessämme verouudistusta koskevaan hallituksen esitykseen huomasimme, että uudistus koskettaa sekä yhteisöjä että henkilöyhtiöitä. Mielestämme opinnäytetyöstä olisi tullut kohtuuttoman laaja, jos olisimme käsitelleet verouudistusten vaikutuksia kaikkien yhtiömuotojen kohdalla. Lopulta päädyimme rajaamaan aihetta siten, että tutkisimme ainoastaan osakeyhtiöiden ja osakkeenomistajien verotukseen vaikuttavia uudistuksia. Koska meillä ei ollut mahdollisuutta soveltaa toimeksiantajayritykseltä saatuja tilinpäätöstietoja opinnäytetyössämme, päätimme hyödyntää suomalaisen pörssi-yhtiön julkisia tilinpäätöstietoja laskuesimerkeissämme.

Eräs opinnäytetyöprosessin suurimmista haasteista liittyi työn aikataulutukseen, sillä olimme jo keväällä päättäneet saada työn valmiiksi loppuvuoteen mennessä. Työn tekemiselle ei jäänyt lopulta kuin muutama kuukausi aikaa. Pysyimme kuitenkin hyvin laati-
massamme aikataulussa läpi opinnäytetyöprosessin. Huomasimme myös prosessin edetessä, että ajantasaista kirjallisuutta oli varsin heikosti saatavilla, minkä takia päätimme hyödyntää pääasiassa Verohallinnon viimeisimpiä ohjeistuksia.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut paitsi haastavaa ja työlästä, myös erittäin palkitsevaa. Olemme oppineet prosessin aikana paljon uutta asiaa osakeyhtiön ja sen osakkaan verotuksesta. Työn tekeminen parityönä osoittautui myös hyväksi valinnaksi, koska olemme pystyneet jakamaan mielipiteitä ja ajatuksia aiheesta, joka kiinnostaa meitä molempia.

Ajankohtaisen tiedon löytäminen aiheesta oli vaikeaa. Verotus muuttuu niin nopealla aikavälillä, että jo vuoden vanhassa kirjassa on väärää tietoa. Aiheeseen liittyvät teokset ja artikkelit sisältävät nopeasti vanhenevaa tietoa. Myös oma työmme tulee kokemaan saman kohtalon, sillä hallituksella on jo nyt suunnitteilla verouudistuksia vuodelle 2015,

jolloin osa tässä työssä esitetyistä asioista on jo vanhentunut. Vuodelle 2015 ei kuitenkaan ole kovin merkittäviä uudistuksia suunnitteilla, joten työmme on vielä ajankohtainen ensi vuonnakin.

Saimme laadittua varsin selkeän ja tiiviin paketin aiheesta. Työn sisällön voi omaksua myös lukija, joka ei tunne aihetta tarkemmin. Alusta alkaen tavoitteenamme olikin saada tiivis ja helposti ymmärrettävä tietopaketti aiheesta, joka ei kasvaisi liian laajaksi. Kõemme, että työstä voivat hyötyä ainakin aihetta tutkivat opiskelijat ja yritysverotuksen parissa työskentelevät henkilöt. Vaikka osa esitetyistä tiedoista vanhenee nopeasti, niin työstä saa kuitenkin hyvän kokonaiskuvan yritysverotukseen liittyvistä asioista.

Lähteet

Elinkeinoelämän keskusliitto 2013. Veromuutoksia vuodelle 2014. Päivitetty 4.11.2013. [Http://ek.fi/ajankohtaista/hyotytietoa-yrityksille/2013/11/04/veromuutoksia-vuodelle-2014/](http://ek.fi/ajankohtaista/hyotytietoa-yrityksille/2013/11/04/veromuutoksia-vuodelle-2014/). Luettu 24.9.2014.

Ennakkoperintäasetus 20.12.1996/1124.

Harju, Iiris & Launis, Anne 2014. SVOP-rahastosta tapahtuvan varojenjaon verotukseen muutoksia 1.1.2014. Laki ja talous 1/2014. Tampereen kauppakamari. [Http://www.tampereenkauppakamarilehti.fi/2014/laki/laki_114.php](http://www.tampereenkauppakamarilehti.fi/2014/laki/laki_114.php). Luettu 14.10.2014.

HE 185/2013.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2008. Tutki ja kirjoita. 13.–14., osin uudistettu painos. Tammi, Helsinki.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Koivumäki, Jukka 2013. Yritysverotukseen muutoksia vuodelle 2014. Kauppakamari. Päivitetty 30.10.2013. [Http://jasentiedote.chamber.fi/index.php/jasentiedote/Laki-asiat/Yritysverotukseen-muutoksia-vuodelle-2014](http://jasentiedote.chamber.fi/index.php/jasentiedote/Laki-asiat/Yritysverotukseen-muutoksia-vuodelle-2014). Luettu 7.10.2014.

KPMG 2014. Corporate tax rates table. [Http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx](http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx). Luettu 24.9.2014.

KPMG 2014. Keskeiset veromuutokset vuoden 2015 budjetissa. Päivitetty 1.9.2014. [Http://www.kpmg.com/fi/fi/ajankohtaista/uutisia-ja-julkaisuja/tax-flash/sivut/keskeiset-veromuutokset-vuoden-2015-budjetissa.aspx](http://www.kpmg.com/fi/fi/ajankohtaista/uutisia-ja-julkaisuja/tax-flash/sivut/keskeiset-veromuutokset-vuoden-2015-budjetissa.aspx). Luettu 9.10.2014.

KPMG 2014. Verouudistukset 2014. KPMG:n veropalveluiden tiedotuslehti 1/2014. [Http://www.kpmg.com/FI/fi/Ajankohtaista/Uutisia-ja-julkaisuja/Asiakaslehdet/Documents/kpmg-tax-view-1-2014.pdf](http://www.kpmg.com/FI/fi/Ajankohtaista/Uutisia-ja-julkaisuja/Asiakaslehdet/Documents/kpmg-tax-view-1-2014.pdf). Luettu 30.10.2014.

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360.

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142.

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.

Mattila, Pauli K. 2013. Tilisanomat. Yllätykselliset veroratkaisut. Päivitetty 15.5.2013. [Http://www.tilisanomat.fi/content/yll%C3%A4tykselliset-veroratkaisut](http://www.tilisanomat.fi/content/yll%C3%A4tykselliset-veroratkaisut). Luettu 2.9.2014.

Myrsky, Matti & Ossa, Jaakko 2008. Verotuksen perusteet. Talentum, Helsinki.

Neste Oil 2014. Vuosikertomus 2013. Emoyhtiön tuloslaskelma > Lataa PDF. [Http://2013.nesteoil.fi/tilinpaatos/emoyhtion-tilinpaatos/emoyhtion-tuloslaskelma/](http://2013.nesteoil.fi/tilinpaatos/emoyhtion-tilinpaatos/emoyhtion-tuloslaskelma/). Luettu 2.9.2014.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624

Ossa, Jaakko 2011. Yritystoiminnan verotus. Lakimiesliiton kustannus, Hämeenlinna.

Suomen perustuslaki, 11.6.1999/731.

Taloussanomat 2014. Taloussanakirja. [Http://www.taloussanomat.fi/porssi/sana-kirja/termi/osakkeenomistaja/](http://www.taloussanomat.fi/porssi/sana-kirja/termi/osakkeenomistaja/). Luettu 29.9.2014.

Tomperi, Soile 2014. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 26., uudistettu painos. Sanoma Pro, Helsinki.

Tomperi, Soile 2013. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 25., uudistettu painos. Sanoma Pro, Helsinki.

Tuloverolaki 30.12.1992/1535.

Valtioneuvosto 2014. Perustietoa valtioneuvostosta. Päivitetty 24.9.2014. [Http://valtioneuvosto.fi/tietoa-valtioneuvostosta/perustietoa/fi.jsp#toiminta](http://valtioneuvosto.fi/tietoa-valtioneuvostosta/perustietoa/fi.jsp#toiminta). Luettu 24.9.2014.

Valtionvarainministeriö 2014. Yhteisövero. [Https://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/03_elinkeinoverotus/01_yhteisovero/index.jsp](https://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/03_elinkeinoverotus/01_yhteisovero/index.jsp). Luettu 1.9.2014.

Verohallinto 2014. Edustusmenot tuloverotuksessa. Päivitetty 28.8.2014. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Edustusmenot_tuloverotuksessa%2833533%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Edustusmenot_tuloverotuksessa%2833533%29). Luettu 1.9.2014.

Verohallinto 2014. Korkovähennysoikeuden rajoitukset elinkeinotoiminnassa. Päivitetty 11.4.2014. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/Korkovahennysoikeuden_rajoitukset_elinke%2832479%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/Korkovahennysoikeuden_rajoitukset_elinke%2832479%29). Luettu 18.9.2014.

Verohallinto 2014. Osingot. Päivitetty 12.5.2014. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Osingot%2830757%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Osingot%2830757%29). Luettu 1.9.2014.

Verohallinto 2014. Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. Päivitetty 27.1.2014. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus__saajana_omistajay%2815396%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus__saajana_omistajay%2815396%29). Luettu 24.9.2014.

Verohallinto 2014. Valtion tuloveroasteikko 2014. Päivitetty 12.12.2013. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Valtion_tuloveroasteikko_2014%2830521%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Valtion_tuloveroasteikko_2014%2830521%29). Luettu 16.10.2014.

Verohallinto 2013. Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta. Päivitetty 19.12.2013. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus). Luettu 2.9.2014.

Verohallinto 2013. Vuoden 2014 yritysverotuksen muutoksiin täsmennyksiä. Päivitetty 13.12.2013. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Vuoden_2014_yritysverotuksen_muutoksiin_%2830559%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Vuoden_2014_yritysverotuksen_muutoksiin_%2830559%29). Luettu 24.9.2014.

Verohallinto 2013. Vuoden 2013 valtion tuloveroasteikko. Päivitetty 2.1.2013. http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Vuoden_2013_valtion_tuloveroasteikko%2825864%29. Luettu 16.10.2014.

Verohallinto 2002. Peitety osinko. Päivitetty 14.3.2002. [Http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Peitety_osinko%2810209%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Peitety_osinko%2810209%29). Luettu 20.10.2014.

Veronmaksajain Keskusliitto ry 2014. Yhteisöverotus. Päivitetty 7.4.2014. [Http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Yhteisoverotus/](http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Yhteisoverotus/). Luettu 24.9.2014.

Veropaja 2013. Verouudistukset 2014 - veromaailmassa tapahtuu. [Http://www.veropaja.fi/fi/tiedotteet/2013/11/25/3152-verouudistukset-2014-veromaailmassa-tapahtuu/](http://www.veropaja.fi/fi/tiedotteet/2013/11/25/3152-verouudistukset-2014-veromaailmassa-tapahtuu/). Luettu 1.9.2014.

Yrittäjät 2014. Osakeyhtiön verotus. Päivitetty 7.2.2014. [Http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/osakeyhtionverotus/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/osakeyhtionverotus/). Luettu 2.9.2014

Kohdeyrityksen (emoyhtiön) tuloslaskelma 2013

milj. euroa

1.1.–31.12.2013**LIKEVAIHTO**

11 823,00

Valmiiden tuotteiden varastojen muutos

-20,00

Liiketoiminnan muut tuotot21,00**Materiaalit ja palvelut**

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

11 015,00

Varastojen muutos

-47,00

Ulkopuoliset palvelut

5,00-10 973,00**Henkilöstökulut**

Palkat ja palkkiot

149,00

Henkilösivukulut

Eläkekulut

38,00

Muut henkilösivukulut

11,00-198,00**Poistot ja arvonalentumiset**

Suunnitelman mukaiset poistot

-140,00**Liiketoiminnan muut kulut**-304,00**LIKEVOITTO**209,00**Rahoitustuotot ja -kulut**

Muut korko- ja rahoitustuotot

90,00

Korkokulut ja muut rahoituskulut

-73,0017,00**VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ**226,00**Satunnaiset erät**161,00**VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA**387,00**Tilinpäätössiirrot**-10,00**Tuloverot**-73,00**TILIKAUDEN VOITTO**304,00

(Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013).

Kohdeyrityksen (emoyhtiön) tase 2013

milj. euroa

1.1.–31.12.2013

VASTAAVAA**PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet		<u>43</u>
----------------------	--	-----------

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	<u>31</u>	
Rakennukset ja rakennelmat	<u>623</u>	
Koneet ja kalusto	<u>803</u>	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>50</u>	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>132</u>	<u>1 639</u>

Sijoitukset

Muut osakkeet ja osuudet		<u>2 547</u>
--------------------------	--	--------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

	<u>843</u>
--	------------

Pitkäaikaiset saamiset

Muut pitkäaikaiset saamiset	<u>86</u>	
Laskennalliset verosaamiset	<u>2</u>	<u>88</u>

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	<u>625</u>	
Muut saamiset	<u>178</u>	
Siirtosaamiset	<u>14</u>	<u>817</u>

Rahat ja pankkisaamiset

	<u>358</u>
--	------------

Vastaavaa yhteensä

	<u><u>6 335</u></u>
--	---------------------

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma	40	
Edellisten tilikausien voitto	938	
Tilikauden voitto	304	1 282
Tilinpäätössiirtojen kertymä		928
Pakolliset varaukset		2

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	1294	
Lainat rahoituslaitoksilta	124	
Muut pitkäaikaiset velat	908	
Siirtovelat	6	2332

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta	165	
Ostovelat	1121	
Muut lyhytaikaiset velat	400	
Siirtovelat	105	1791

Vastattavaa yhteensä		6 335
-----------------------------	--	--------------

(Neste Oil Oyj vuosikertomus 2013).

Yhteisöverokannan kehitys

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Suomi	26,0 %	26,0 %	26,0 %	26,0 %	26,0 %	26,0 %	24,5 %	24,5 %	20,0 %
Ruotsi	28,0 %	28,0 %	28,0 %	26,3 %	26,3 %	26,3 %	26,3 %	22,0 %	22,0 %
Tanska	28,0 %	25,0 %	25,0 %	25,0 %	25,0 %	25,0 %	25,0 %	25,0 %	24,5 %
Norja	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %	27,0 %
Viro	23,0 %	22,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %
EU	24,8 %	24,0 %	23,2 %	23,1 %	22,9 %	22,7 %	22,5 %	22,8 %	21,3 %
OECD	27,7 %	27,0 %	26,0 %	25,6 %	25,7 %	25,4 %	25,2 %	25,3 %	24,1 %
Maailma	27,5 %	27,0 %	26,1 %	25,4 %	24,7 %	24,5 %	24,4 %	23,7 %	23,6 %

(Corporate tax rates tables 2014).